

RIO SAVA EXPLORATION D.O.O.
Broj 80
Beograd, 18.02. 20 26 god.

RIO SAVA EXPLORATION D.O.O.

ОСНОВА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА
ЗА
ГЈ „ЈАДАР“
(2026-2035)

БЕОГРАД 2026. ГОД.

САДРЖАЈ

1.0	УВОД	1
1.1.	Основне информације о газдинској јединици	1
1.2.	Општи опис просторног и поседовног стања	1
1.2.1.	Топографске прилике	1
1.2.1.1.	Географски положај газдинске јединице	1
1.2.1.2.	Граница	2
1.2.1.3.	Површина	2
1.2.2.	Имовинско правно стање	2
1.2.2.1.	Приватни посед	2
1.2.2.2.	Списак катастарских парцела	3
1.3.	Рељеф и геоморфолошке карактеристике	7
1.4.	Геолошка подлога и типови земљишта	7
1.5.	Хидрографске карактеристике	9
1.6.	Клима	9
1.7.	Опште карактеристике шумских екосистема	13
2.0.	СТАЊЕ ШУМА, АНАЛИЗА СТАЊА И СПРОВЕДЕНИХ МЕРА ГАЗДОВАЊА	14
2.1.	Стање шума	14
2.1.1.	Стање шума по намени	14
2.1.2.	Стање шума по газдинским типовима	14
2.1.3.	Стање шума по узгојним групама	15
2.1.4.	Стање шума по пореклу и очуваности	16
2.1.5.	Стање шума по смеси	17
2.1.6.	Стање шума по врстама дрвећа	18
2.1.7.	Стање шума по дебљинској структури	19
2.1.8.	Стање шума по старости	20
2.1.9.	Стање шумских култура и вештачки подигнутих састојина	23
2.1.10.	Степен угрожености од биљних болести, штеточина и пожара	24
2.1.10.1.	Штетни биотички фактори	24
2.1.10.2.	Штетни абиотички фактори	24
2.1.10.3.	Степен угрожености шума и шумског земљишта од пожара	24
2.1.11.	Стање необраслих површина	25
2.1.12.	Стање ловишта на територији ГЈ	25
2.1.13.	Попис заштићених природних добара и споменика културе	26
2.1.14.	Стање шумских саобраћајница и отвореност ГЈ	28
2.1.14.1.	Спољашња отвореност шумског комплекса саобраћајницама	28
2.1.14.2.	Унутрашња отвореност шумског комплекса саобраћајницама	29
2.1.15.	Приказ стања недрвних производа	29
2.1.16.	Семенски објекти и расадници	29
2.1.17.	Оцена природних вредности (биодиверзитета)	29

2.2.	Анализа стања и спроведених мера газдовања	30
2.3.	Општи осврт на затечено стање	30
2.4.	Вредност шума	31
2.4.1.	Квалификациона структура укупне дрвне запремине	31
2.4.2.	Вредност дрвне запремине у дубећем стању	32
2.4.3.	Вредност младих састојина (без дрвне запремине)	33
2.4.4.	Укупна вредност шума	33
3.0.	ФУНКЦИЈЕ ШУМА, ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ГАЗДОВАЊА	34
3.1.	Функције и намене шума	34
3.2.	Циљеви газдовања шумама	35
3.2.1.	Општи циљеви газдовања шумама	35
3.2.2.	Посебни циљеви газдовања	35
3.3.	Узгојне, уређајне и специфичне мере газдовања	36
3.3.1.	Узгојне мере	36
3.3.2.	Уређајне мере	37
4.0.	ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА И ПРОЦЕНА ОЧЕКИВАНИХ ЕФЕКТА	38
4.1.	План газдовања шумама	38
4.1.1.	План гајења шума	38
4.1.1.1.	План обнављања и подизања нових шума	38
4.1.1.2.	План расадничке производње	40
4.1.1.3.	План неге шума	41
4.1.2.	План заштите шума	42
4.1.3.	План коришћења шума	44
4.1.3.1.	План сече шума и калкулација приноса	44
4.1.3.2.	План обнављања једнодобних шума (главни принос)	44
4.1.3.3.	План проредних сеча	44
4.1.3.4.	Укупан план сеча по газдинским типовима	45
4.1.3.5.	Укупан план сеча по врстама дрвећа	45
4.1.3.6.	Смернице за обрачун дрвне запремине	46
4.1.3.7.	Смернице за организовање сече шума	46
4.1.4.	План изградње и одржавања шумских саобраћајница	47
4.1.5.	План уређивања шума	47
4.1.6.	План коришћења осталих шумских производа	47
4.1.7.	Пројекција утицаја на шумски фонд, очекиване еколошке, социјалне и економске ефекте	47

4.2.	Економско финансијска анализа - просечно годишње	49
4.2.1.	Врта и обим планираних радова	49
4.2.1.1.	Квалификациона структура сечиве запремине	49
4.2.1.2.	Врста и обим планираних узгојних радова	50
4.2.1.3.	План заштите шума	50
4.2.1.4.	План изградње и одржавања шумских саобраћајница	51
4.2.1.5.	План уређивања шума	51
4.2.2.	Утврђивање трошкова производње	51
4.2.2.1.	Трошкови производње дрвних сортимената	51
4.2.2.2.	Трошкови радова на гајењу шума	52
4.2.2.3.	Трошкови заштите шума	53
4.2.2.4.	Трошкови изградње и одржавања шумских саобраћајница	53
4.2.2.5.	Средства за репродукцију шума	53
4.2.2.6.	Накнада за коришћење шума и шумског земљишта	54
4.2.2.7.	Трошкови уређивања шума	54
4.2.2.8.	Укупни трошкови производње	54
4.2.3.	Формирање укупног прихода	54
4.2.3.1.	Приход од продаје дрвета	54
4.2.4.	Расподела укупног прихода	55
5.0.	ДРУГИ ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ	57
5.1.	Прикупљање теренских података	57
5.2.	Обрада података	57
5.3.	Израда карата	57
5.4.	Израда планова и текстуалног дела ОГШ	57
	ПРИЛОЗИ	
	ШУМСКА ХРОНИКА	

Република Србија
Комора инжењера шумарства Србије

ЛИЦЕНЦА

за обављање стручних послова у газдовању шумама

Број лиценце 0037

Бранко / Драган / Суботић

ИМЕ, ИМЕ ЈЕДНОГ РОДИТЕЉА И ПРЕЗИМЕ

13.09.1978. Лозница

ДАТУМ И МЕСТО РОЂЕЊА

1309978773642

ЈМБГ

дипл. инж. шумарства

СТРУЧНА СПРЕМА

04.05.2023. год.

ДАТУМ ИЗДАВАЊА ЛИЦЕНЦЕ

Лиценца се издаје као потврда о испуњености услова
за обављање стручних послова у газдовању шумама,
прописаних Законом о шумама и Статутом Коморе инжењера шумарства Србије.

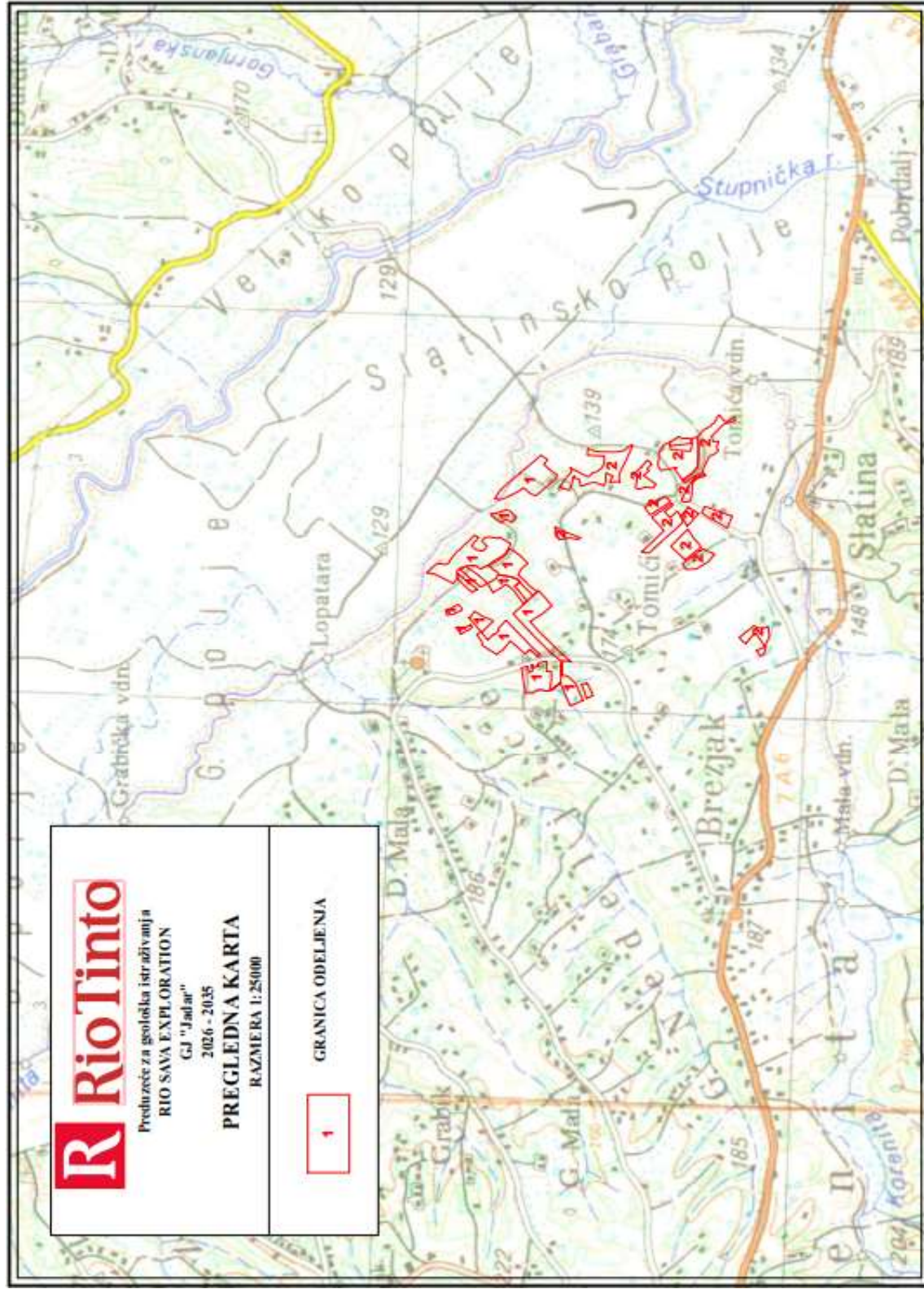
Београд

000891

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Иван Јелић

1.0. УВОД

1.1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ГАЗДИНСКОЈ ЈЕДИНИЦИ

Газдинска јединица „Јадар“ просторно припада **Централној шумској области**, односно **Подрињско -колубарском шумском подручју**. Налази се на територији града Лозница, са леве стране у односу на реку Јадар, непосредно уз магистрални пут Лозница –Ваљево.

Шумом и шумским земљиштем газдинске јединице „Јадар“ газдује предузеће „RIO SAVA EXPLORATION“ Д.О.О. Београд.

Прикупљање и обрада података за прво уређајно раздобље извршено је у току вегетационог периода 2025. године.

Основа је урађена у складу са Законом о шумама (Сл.гл.РС бр.30/2010 и 93/2012, 89/2015 и 95/2018) и Правилником о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидитирању извршених радова и шумској хроници – „Службени гласник РС“, број 18 од 08.03.2024. године. Основа је урађена у складу са Законом о заштити природе (Сл.гл.РС бр.36/2009, 88/2010, 91/2010–испр., 14/2016, 95/2018 и 71/2021).

Основа газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар“ усклађена је са Просторним планом подручја посебне намене за реализацију пројекта експлоатације и прераде минерала јадарита „Јадар“ („Сл. гласник РС“, бр. 26/2020).

Основа је усклађена и са Просторним планом града Лознице („Службени лист Града Лознице“, број 13/2011.)

Основна намена газдинске јединице је **заштита од вода**.

У Основу газдовања шумама уграђени су дати услови Завода за заштиту природе Србије.

Услови Завода за заштиту природе Србије, као и Мишљење Завода за заштиту природе о испуњености поменутих услова, дати су у прилогу Основе.

1.2. ОПШТИ ОПИС ПРОСТОРНОГ И ПОСЕДОВНОГ СТАЊА

1.2.1. ТОПОГРАФСКЕ ПРИЛИКЕ

1.2.1.1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ГАЗДИНСКЕ ЈЕДИНИЦЕ

По свом географском положају газдинска јединица „Јадар“ налази се између 44° 31' 22" и 44° 30' 34" северне географске ширине, односно 19° 21' 14" и 19° 22' 22" источне географске дужине (источно од Гринича).

Према административно - политичкој подели, газдинска јединица се налази на подручју града Лозница (КО Горње Недељице и КО Слатина).

1.2.1.2. ГРАНИЦА

Газдинска јединица „Јадар“ простире се у атару села Горње Недељице и Слатина, на територији града Лозница, недалеко од магистралног пута Лозница – Ваљево, са леве стране у односу на реку Јадар.

Спољне границе газдинске јединице у дужини од 16,4 km су видно обележене, једном хоризонталном линијом са догледним тачкама и бројем одељења, црвеном бојом.

1.2.1.3. ПОВРШИНА

Укупна површина газдинске јединице „Јадар“ износи 33,42 хектара.

У табели бр.1 приказано је стање површина за газдинску јединицу „Јадар“, односно територију града Лозница, имајући у виду чињеницу да се цела газдинска јединица налази на територији града Лозница.

Табела бр. 1 Стање површина

ГРАД ЛОЗНИЦА	Површина ha	%
1	2	3
ШУМА	26,71	79,9
ШУМСКА КУЛТУРА	0,28	0,8
УКУПНО ОБРАСЛО	26,99	80,8
ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	2,70	8,1
ЗЕМЉИШТЕ ЗА ОСТАЛЕ СВРХЕ	3,73	11,1
НЕПЛОДНО		
УКУПНО НЕОБРАСЛО	6,43	19,2
ГЈ "ЈАДАР"	33,42	100,0

Газдинска јединица „Јадар“ је подељена на 2 одељења. Број одсека у газдинској јединици износи 25, док број чистина износи 9. Просечно по одељењу има 12,5 одсека и 4,5 чистина.

Шуме заузимају површину од 26,71 ha или 79,9 % укупне површине газдинске јединице, док шумске културе заузимају површину од 0,28 ha или 0,8 % укупне површине газдинске јединице. Укупно обрасла површина газдинске јединице износи 26,99 хектара или 80,8 %.

Необрасло земљиште учествује са 19,2 % укупне површине газдинске јединице (6,43 хектара). У необрасло земљиште спада шумско земљиште, земљиште за остале сврхе и неплодно земљиште.

Шумско земљиште заузима површину 2,70 хектара, што чини 8,1 % укупне површине газдинске јединице, чијим ће се пошумљавањем постићи шумовитост од 88,9 % површине газдинске јединице.

Земљиште за остале сврхе заузима површину од 3,73 хектара или 11,1 %. У земљиште за остале сврхе у газдинској јединици „Јадар“ спадају ливаде, њиве и зграде и други објекти са окућницом.

Неплодног земљиште на подручју газдинске јединице „Јадар“ нема.

1.2.2. ИМОВИНСКО ПРАВНО СТАЊЕ

1.2.2.1. ПРИВАТНИ ПОСЕД

Газдинска јединица „Јадар“ формирана је од обраслих и необраслих површина у приватној својини предузећа „RIO SAVA EXPLORATION“ доо Београд. Ове површине се налазе на територији града Лозница, у катастарским општинама Горње Недељице и Слатина.

Укупна површина је добијена на основу катастарских парцела свих катастарских општина, које су ушле у састав газдинске јединице „Јадар“.

Табела бр. 2 Стање приватног поседа

ИМАОЦ ПРАВА	ПОВРШИНА ha ar m ²
"RIO SAVA EXPLORATION" Д.О.О.	33 42 33
ГЈ "ЈАДАР"	33 42 33

1.2.2.2 СПИСАК КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА

Списак катастарских парцела у газдинској јединици „Јадар“ приказан је у табели број 3.

Табела бр. 3 Списак катастарских парцела

РБР	Општина	КО	КпБр	Култура	Врста земљишта	Површина (ха а м ²)	Имаоц права	Облик својине
1	Лозница	Горње Недељице	221	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	65 78	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
2	Лозница	Горње Недељице	280	Зем.под згр. и д	Шумско зем.	91	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
3	Лозница	Горње Недељице	280	Њива 4. класе	Шумско зем.	1 63 71	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
4	Лозница	Горње Недељице	280	Њива 5. класе	Шумско зем.	94 94	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
5	Лозница	Горње Недељице	280	Шума 5. класе	Шумско зем.	30 00	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
6	Лозница	Горње Недељице	290	Шума 2. класе	Шумско зем.	47 07	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
7	Лозница	Горње Недељице	292	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	12 51	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
8	Лозница	Горње Недељице	299	Шума 2. класе	Шумско зем.	32 14	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
9	Лозница	Горње Недељице	300	Шума 2. класе	Шумско зем.	36 44	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
10	Лозница	Горње Недељице	301	Шума 2. класе	Шумско зем.	9 63	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
11	Лозница	Горње Недељице	303	Шума 2. класе	Шумско зем.	18 93	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
12	Лозница	Горње Недељице	304	Шума 2. класе	Шумско зем.	28 08	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
13	Лозница	Горње Недељице	305	Шума 2. класе	Шумско зем.	17 02	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
14	Лозница	Горње Недељице	306	Шума 2. класе	Шумско зем.	13 71	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
15	Лозница	Горње Недељице	307	Шума 2. класе	Шумско зем.	27 04	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
16	Лозница	Горње Недељице	308	Шума 2. класе	Шумско зем.	29 89	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
17	Лозница	Горње Недељице	309	Њива 6. класе	Пољопривредно зе	56 42	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
18	Лозница	Горње Недељице	310	Шума 2. класе	Шумско зем.	13 85	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
19	Лозница	Горње Недељице	310	Шума 2. класе	Шумско зем.	15 87	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
20	Лозница	Горње Недељице	310	Шума 2. класе	Шумско зем.	23 21	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
21	Лозница	Горње Недељице	324	Шума 2. класе	Шумско зем.	1 28 98	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
22	Лозница	Горње Недељице	326	Њива 5. класе	Шумско зем.	91 69	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
23	Лозница	Горње Недељице	326	Шума 2. класе	Шумско зем.	4 00	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина

Табела бр. 3 Списак катастарских парцела

РБР	Општина	КО	КпБр	Култура	Врста земљишта	Површина (ха а м²)	Имаоц права	Облик својине
24	Лозница	Горње Недељице	327	Шума 2. класе	Шумско зем.	21 18	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
25	Лозница	Горње Недељице	329	Шума 2. класе	Шумско зем.	19 01	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
26	Лозница	Горње Недељице	329	Шума 2. класе	Шумско зем.	9 26	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
27	Лозница	Горње Недељице	329	Шума 2. класе	Шумско зем.	10 18	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
28	Лозница	Горње Недељице	331	Шума 2. класе	Шумско зем.	23 76	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
29	Лозница	Горње Недељице	332	Шума 2. класе	Шумско зем.	33 02	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
30	Лозница	Горње Недељице	333	Шума 2. класе	Шумско зем.	39 93	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
31	Лозница	Горње Недељице	333	Шума 2. класе	Шумско зем.	28 43	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
32	Лозница	Горње Недељице	334	Шума 2. класе	Шумско зем.	36 48	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
33	Лозница	Горње Недељице	339	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	1 07 02	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
34	Лозница	Горње Недељице	340	Шума 5. класе	Шумско зем.	2 83	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
35	Лозница	Горње Недељице	341	Шума 2. класе	Шумско зем.	23 23	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
36	Лозница	Горње Недељице	346	Шума 2. класе	Шумско зем.	30 92	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
37	Лозница	Горње Недељице	350	Шума 2. класе	Шумско зем.	32 21	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
38	Лозница	Горње Недељице	350	Шума 2. класе	Шумско зем.	27 45	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
39	Лозница	Горње Недељице	350	Шума 2. класе	Шумско зем.	47 44	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
40	Лозница	Горње Недељице	350	Шума 2. класе	Шумско зем.	13 68	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
41	Лозница	Горње Недељице	355	Шума 2. класе	Шумско зем.	12 44	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
42	Лозница	Горње Недељице	356	Шума 2. класе	Шумско зем.	10 22	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
43	Лозница	Горње Недељице	360	Шума 2. класе	Шумско зем.	18 65	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
44	Лозница	Горње Недељице	361	Шума 2. класе	Шумско зем.	20 03	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
45	Лозница	Горње Недељице	361	Шума 2. класе	Шумско зем.	19 53	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
46	Лозница	Горње Недељице	362	Шума 3. класе	Шумско зем.	11 31	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
47	Лозница	Горње Недељице	366	Шума 3. класе	Шумско зем.	30 92	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
48	Лозница	Горње Недељице	366	Шума 3. класе	Шумско зем.	15 42	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
49	Лозница	Горње Недељице	383	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	1 14 84	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
50	Лозница	Горње Недељице	385	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	22 10	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
51	Лозница	Горње Недељице	386	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	31 12	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
52	Лозница	Горње Недељице	387	Њива 5. класе	Пољопривредно зе	8 92	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
53	Лозница	Горње Недељице	389	Воћњак 3. класе	Пољопривредно зе	43 16	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
54	Лозница	Горње Недељице	389	Шума 2. класе	Шумско зем.	9 78	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
55	Лозница	Горње Недељице	389	Воћњак 3. класе	Пољопривредно зе	23 01	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
56	Лозница	Горње Недељице	389	Шума 2. класе	Шумско зем.	12 97	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина

Табела бр. 3 Списак катастарских парцела

РБР	Општина	КО	КпБр	Култура	Врста земљишта	Површина (ха а м²)	Имаоц права	Облик својине
57	Лозница	Горње Недељице	392	Шума 4. класе	Шумско зем.	6 85	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
58	Лозница	Горње Недељице	392	Шума 4. класе	Шумско зем.	9 11	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
59	Лозница	Горње Недељице	392	Шума 4. класе	Шумско зем.	3 29	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
60	Лозница	Горње Недељице	392	Шума 4. класе	Шумско зем.	3 37	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
61	Лозница	Слатина	102	Шума 3. класе	Шумско зем.	84 49	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
62	Лозница	Слатина	109	Пашњак 5. класе	Пољопривредно зем.	23 03	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
63	Лозница	Слатина	110	Пашњак 6. класе	Пољопривредно зем.	16 87	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
64	Лозница	Слатина	114	Шума 3. класе	Шумско зем.	12 82	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
65	Лозница	Слатина	114	Шума 3. класе	Шумско зем.	13 23	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
66	Лозница	Слатина	114	Шума 3. класе	Шумско зем.	13 64	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
67	Лозница	Слатина	114	Шума 3. класе	Шумско зем.	9 36	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
68	Лозница	Слатина	114	Шума 3. класе	Шумско зем.	9 44	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
69	Лозница	Слатина	114	Шума 3. класе	Шумско зем.	24 75	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
70	Лозница	Слатина	115	Њива 5. класе	Пољопривредно зем.	30 85	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
71	Лозница	Слатина	120	Шума 3. класе	Шумско зем.	19 33	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
72	Лозница	Слатина	120	Шума 3. класе	Шумско зем.	17 31	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
73	Лозница	Слатина	120	Шума 3. класе	Шумско зем.	19 87	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
74	Лозница	Слатина	120	Шума 3. класе	Шумско зем.	19 70	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
75	Лозница	Слатина	121	Њива 5. класе	Пољопривредно зем.	61 56	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
76	Лозница	Слатина	146	Шума 3. класе	Шумско зем.	17 33	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
77	Лозница	Слатина	147	Шума 3. класе	Шумско зем.	14 93	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
78	Лозница	Слатина	155	Шума 3. класе	Шумско зем.	15 48	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
79	Лозница	Слатина	155	Шума 3. класе	Шумско зем.	14 29	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
80	Лозница	Слатина	155	Шума 3. класе	Шумско зем.	18 29	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
81	Лозница	Слатина	155	Шума 3. класе	Шумско зем.	16 09	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
83	Лозница	Слатина	170	Њива 6. класе	Пољопривредно зем.	18 17	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
84	Лозница	Слатина	172	Шума 2. класе	Шумско зем.	10 38	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
85	Лозница	Слатина	173	Шума 2. класе	Шумско зем.	3 99	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
86	Лозница	Слатина	174	Шума 2. класе	Шумско зем.	10 10	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
87	Лозница	Слатина	189	Шума 2. класе	Шумско зем.	51 48	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
88	Лозница	Слатина	191	Шума 2. класе	Шумско зем.	24 33	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
89	Лозница	Слатина	195	Њива 5. класе	Пољопривредно зем.	23 02	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина

Табела бр. 3 Списак катастарских парцела

РБР	Општина	КО	КпБр	Култура	Врста земљишта	Површина (ха а м²)	Имаоц права	Облик својине
90	Лозница	Слатина	196	Њива 6. класе	Зем.у.грађ.подруч	38 04	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
91	Лозница	Слатина	197	Њива 6. класе	Пољопривредно зе	21 45	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
92	Лозница	Слатина	198	Њива 6. класе	Пољопривредно зе	19 24	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
93	Лозница	Слатина	199	Њива 6. класе	Пољопривредно зе	23 86	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
94	Лозница	Слатина	200	Шума 2. класе	Шумско зем.	33 23	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
95	Лозница	Слатина	201	Шума 2. класе	Шумско зем.	19 19	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
96	Лозница	Слатина	202	Шума 5. класе	Шумско зем.	10 02	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
97	Лозница	Слатина	202	Шума 5. класе	Шумско зем.	10 49	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
98	Лозница	Слатина	321	Шума 2. класе	Шумско зем.	15 43	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
99	Лозница	Слатина	321	Шума 2. класе	Шумско зем.	26 27	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
100	Лозница	Слатина	321	Шума 2. класе	Шумско зем.	31 69	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
101	Лозница	Слатина	322	Шума 2. класе	Шумско зем.	55 52	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
102	Лозница	Слатина	322	Шума 2. класе	Шумско зем.	15 30	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
103	Лозница	Слатина	322	Шума 2. класе	Шумско зем.	15 31	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
104	Лозница	Слатина	324	Шума 2. класе	Шумско зем.	30 88	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
105	Лозница	Слатина	324	Шума 2. класе	Шумско зем.	15 40	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
106	Лозница	Слатина	325	Шума 2. класе	Шумско зем.	41 62	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
107	Лозница	Слатина	326	Шума 2. класе	Шумско зем.	26 86	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
108	Лозница	Слатина	332	Шума 3. класе	Шумско зем.	35 66	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
109	Лозница	Слатина	334	Шума 4. класе	Шумско зем.	73 24	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
110	Лозница	Слатина	342	Шума 2. класе	Шумско зем.	45 00	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
111	Лозница	Слатина	342	Шума 2. класе	Шумско зем.	41 02	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
112	Лозница	Слатина	343	Шума 2. класе	Шумско зем.	24 74	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
113	Лозница	Слатина	344	Шума 2. класе	Шумско зем.	4 26	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
114	Лозница	Слатина	345	Шума 2. класе	Шумско зем.	11 83	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
115	Лозница	Слатина	522	Шума 2. класе	Шумско зем.	43 13	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
116	Лозница	Слатина	526	Шума 2. класе	Шумско зем.	19 22	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
117	Лозница	Слатина	554	Шума 3. класе	Шумско зем.	36 38	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
118	Лозница	Слатина	554	Шума 3. класе	Шумско зем.	11 14	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
119	Лозница	Слатина	555	Шума 3. класе	Шумско зем.	25 00	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
120	Лозница	Слатина	555	Шума 3. класе	Шумско зем.	8 32	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина
121	Лозница	Слатина	555	Шума 3. класе	Шумско зем.	4 57	RIO SAVA EXPLORATION ДС	Приватна својина

Табела бр. 4 Извод из списка КП дат по КО

Територија Града	КО	ПОВРШИНА
		ha a m ²
	КО Горње Недељице	18 94 89
	КО Слатина	14 47 44
Укупно град Лозница		33 42 33
Укупно ГЈ "ЈАДАР"		33 42 33

У табели број 4 приказан је извод из списка катастарских парцела дат по катастарским општинама и збирно за територију града Лозница.

1.3. РЕЉЕФ И ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Рељеф је пасиван педогентски фактор преко кога се врши расподела материје и енергије. Као такав он својим формама индиректно обликује климу, утиче на расподелу светлости и топлоте, падавина, ветра, али и директно појачава процесе преношења материја по површини терена, односно, утиче на ерозионе процесе и процесе акумулације. Такође, са променама надморске висине јавља се вертикална зоналност која подразумева промене биолошких, геолошких, и климатских чинилаца, као и самог земљишног покривача са надморском висином

Рељеф газдинске јединице „Јадар“ чине брежуљкасти терени, који се простиру са леве стране у односу на речицу Коренита и реку Јадар. Надморка висина варира од 130 до 171 метара надморске висине.

Геолошки састав слива реке Јадар је доста сложен. Најстарије стене потичу из палеозоица и оне су најзаступљеније у сливу. Кретацејски кречњаци се јављају у средњем току реке Јадар, а тријаски пешчари, глинци и доломоти јављају се на више места у сливу. Између речице Коренита и Јадра јављају се холоцене песковите глине са пешчаним спрудовима (Љиљана Ћирковић „Хидролошке карактеристике Јадра“ – Зборник радова Географског института „Јован Цвијић“ 1975.).

1.4. ГЕОЛОШКА ПОДЛОГА И ТИПОВИ ЗЕМЉИШТА

Геолошка подлога

Матични супстрат или геолошка подлога представља основни услов неопходан за образовање земљишта. Такође представља извор неопходних минералних материја за образовање земљишта. Земљишта се образују или изменама матичног супстрата, педогенетским процесима, или наношењем материјала са стране, односно, геогеним процесима. У великој мери се особине матичног супстрата пресликавају на особине земљишта.

Геолошку подлогу брежуљкастих терена изнад реке Јадар, на којима се налази газдинска јединица „Јадар“, чине терцијарни језерски седименти и то угљевите глине, лапорци, глинци, као и плочасти песковити и банковити кречњаци (Ивковић и сар., 1975).

Земљиште

На подручју брежуљкастог терена изнад реке Јадар и Коренита, на коме се налази газдинска јединица „Јадар“, доминира тип земљишта **псеудоглеј** (Танасијевић и сар., 1964).

Псеудоглеј је земљиште из реда хидроморфних земљишта, класе псеудоглејних земљишта. Према WRB класификацији назива се Planosols или Stagnosols. Ово земљиште се образује у процесу псеудоглејавања, при коме настаје псеудоглејни хоризонт – g. Грађа профила псеудоглеја је: A – g₁ – g₂, што се назива примарним псеудоглејом, или A – Eg – Bg – C, што се назива секундарним псеудоглејом. Присуство псеудоглејног хоризонта је основ за дефиницију псеудоглеја. Он настаје под утицајем стагнирајућих површинских вода на некој дубини у профилу уз наизменично смењивање мокре, влажне и суве фазе током године. До стагнирања површинских вода долази у дубини земљишта услед присуства непрпусног или веома слабо пропусног хоризонта или слоја, најчешће глиновите текстуре. Мокра фаза у хоризонту је у периоду након великих падавина у коме се вода задржава на непрпусном хоризонту или слоју. У мокрој фази преовлађују редукциони услови који се огледају појавом зеленкастих, плавичастих и сивих боја услед редукције гвожђа. Влажна фаза је период усклађеног односа воде и ваздуха у порама хоризонта. До преласка у суву фазу долази у дужим периодима без кише, а губици воде из земљишта су услед евапотранспирације. У овој фази преовлађују аеробни услови и оксидација гвожђа у црвену боју са образовањем рђастих мазотина, а мангана у црну са образовањем црних мазотина, жилица и зрна. Фазе и процеси у овом земљишту зависе од распореда и количине падавина. Псеудоглејеви се у сувом стању одликују изразитом прошараношћу рђастих и беличасто сивим пегам, при чему сиве зоне преовлађују у пукотинама и на површини агрегата, а рђасте у унутрашњости агрегата. Ова појава личи на мермер па се процес зове мраморирање. Псеудоглеј је земљиште равних и блаже заталасаних терена умерено континенталног појаса у нашој земљи и најчешће се јавља до 600 m н.в. Основна боја хоризонта је светло сива или светло браон. Овај хоризонт се код нас често образује на глиновитим, слабо пропусним супстратима, који се срећу на дубини од већ 30-40 cm. Псеудоглеј може настати и даљом еволуцијом лувисола и тада имају грађу са Eg и Bg хоризонтима и назива се секундарним псеудоглејом. Ова земљишта се најчешће образују на терцијарним глином богатим језерским седиментима, на језерским терасама. Природна вегетација овог земљишта је листопадна шума, али су велике површине код нас приведенe пољопривреди.

У току 2020. године у ширем подручју око реке Јадар и речице Коренита извршена су педолошка истраживања од стране стручњака са Пољопривредног факултета из Београда. Профил P10 је отворен у шуми, на подручју газдинске јединице „Јадар“, на равном терену, на 150 m надморске висине. Њега карактерише грађа профила Ol – Ah/g – Egt – Btg. Органски површински хоризонт слабо разложене органске материје је моћности 5 cm. Испод њега се налази благо мраморирани Ah/g хоризонт смеђесиве, боје дубине од 5-16 cm. Овај хоризонт има слабо развијену прашкасто-мрвичасту структуру. Прелаз у доњи хоризонт је одређен појачаном појавом мраморирања. Испод Ah/g хоризонта се налази Egt - елувијално псеудоглејани хоризонт дубине од 16-45 cm, жућкасто смеђе боје, прошаран са рђастих мазотинама. Прелаз у доњи хоризонт је издвојен на основу боје. Илувијално псеудоглејани хоризонт - Btg се налази на дубини од 45-100 cm. Према механичком саставу Ah/g хоризонт је иловача, Egt је прашкасто глиновита иловача, док је Btg је иловаста глина са дупло већим садржајем глине од хоризоната изнад 36,8 %, на којем и долази до задржавања воде која се процеђује са површине терена. Процеси псеудоглејавања се у овом земљишту одвијају и до саме површине терена захватајући и A/g хоризонт у мањој мери.

Земљиште је растресито у А/g хоризонту, густине 1,18 g/cm³, а густина земљишта се повећава са дубином до 1,65 g/cm³ у Btg хоризонту. Ове резулте прате и вредности тврдоће земљишта која се креће од 2,3 у Ah/g хоризонту до >4,4 kg/cm² у Btg хоризонту. Максимални водни капацитет је висок у Ah/g хоризонту и умерен у хоризонтима испод, нешто мањи од 50%, док су ретенциони водни капацитет и влажност венућа највећи у Btg хоризонту, што је у складу са високим садржајем глине. Укупна приступачна вода износи преко 195 mm/m дубине што чини ово земљиште изразито вододрживим. Међутим, ваздушни капацитет се веома смањује са дубином и у Btg хоризонту износи свега 7,3 %, што је у складу са глиновитијом текстуром и збијеношћу. Резултати структурне анализе указују на незадовољавајућу водотпорност агрегата у Egt хоризонту. Садржај хумуса се смањује са дубином од 3,00% у А/g хоризонту преко 0,74% и 0,44% у зонама испод. Реакција земљишта је ниска – веома кисела, рН у води износи само 4,49 у Ah/g хоризонту и 4,77 у Egt, и повећава се на 5,34 у илувијалној зони, што указује на испирање материја из површинских хоризонта и њихову миграцију по дубини, што се уочава и морфолошким знацима на профилу. У складу са овим резултатима је и степен засићености земљишта базама који се повећава са дубином, од 19,8% и 14,1% до 55,6%, чинећи А/g и Еg хоризонте дистричним, а Btg на граници дистричних и еутричних земљишта. Тотални капацитет адсорпције катјона варира по дубини профила, најмањи је у подповршинском хоризонту, а највећи у глиновитијем илувијалном хоризонту. Однос C : N се смањује са дубином од 14,4 у киселом Ah/g хоризонту до 8,5 у Btg хоризонту. Садржај лако приступачног фосфора је веома низак, а калијума низак до средњи.

1.5. ХИДРОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Газдинска јединица „Јадар“ налази се на брежуљкастим теренима који се издижу изнад долине реке Јадар, у непосредној близини речице Коренита. У самој газдинској јединици нема речних водотокова. Површинске воде које се повремено јаве за време обилних падавина отичу према речици Коренита која се затим улива у реку Јадар, и даље реком Дрином и Савом ка Дунавском сливу.

1.6. КЛИМА

Подручје у коме се налази ГЈ „Јадар“ одликује се умерено континенталном климом. Реон је је под утицајем Средоземног мора и Атланског океана, а подреон је под утицајем хладног континенталног ваздуха из северних и североисточних делова Европе.

Клима је један од најзначајнијих фактора који утичу на формирање биљних заједница.

Опште особине климе за подручје града Лозница према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије за метеоролошку станицу Лозница (44°33' сгш 19°14' игд, 121m нв) за период 1991. - 2020. год. су:

- средња максимална температура у три летња месеца је већа од 25 °C;
- средње трајање периода без мраза је 292 дана;
- трајање сунчевог сјаја је 2.031,1 часова, што има велики значај на процес фотосинтезе;
- број дана са максималном температуром преко 30 °C износи и до 25 дана, понекад температура достиже 40-42 °C;
- средња годишња сума падавина износи 880,1 mm воденог талога. Годишња доба са највећом количином падавина су пролеће и лето, док је зима са најмање падавина.

Температура

Температура ваздуха је један од важнијих климатских фактора од које зависи опстанак живог света у једном крају. За опстанак шумских врста потребне су минималне количине топлоте, без којих се прекидају физиолошке функције биљака.

За живот биљака у току вегетације веома важну улогу има појава позних пролећних и раних јесењих мразева.

У табели бр. 5 приказане су, према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (метеоролошки годишњак), средње месечне и средње годишње температуре за метеоролошку станицу Лозница, за период од 1991. до 2020. године.

Табела бр. 5 Средња месечна и средња годишња температура у °C

Средња месечна и средња годишња температура за станицу Лозница (1991. - 2020.год.)													
	јануар	фебр.	март	април	мај	јун	јул	август	септ.	октоб.	новем.	децем.	средња
Макс. °C	5,7	8,4	13,4	18,6	23,2	26,8	28,8	29,2	24,0	18,9	12,6	6,5	18,0
Просек °C	1,4	3,2	7,5	12,4	17,1	20,9	22,5	22,2	17,2	12,3	7,3	2,5	12,2
Мин. °C	-1,8	-0,8	2,6	6,8	11,4	15,2	16,5	16,4	12,1	7,7	3,6	-0,6	7,4

Просечна годишња температура ваздуха за период 1991. -2020. год. износи 12,2 °C.

Средња месечна температура показује правилност у кретању, са минималном у јануару, а максималном температуром у јулу.

Апсолутно минимална температура ваздуха се јавља најчешће у јануару. Најнижа температура измерена је 24. јануара 1963. године и износила је -25,4 °C.

Апсолутно максимална температура јавља се најчешће у јулу и августу. Највиша забележена температура износила је 42,3 °C, 24. јула 2007. године.

Годишње колебање температуре је велико и достиже у екстремним случајевима 67,7 °C. Зиме су доста променљиве, са знатно израженим температурним колебањима.

Табела бр. 6 Број мразних и тропских дана

Број мразних и тропских дана за станицу Лозница (1991. - 2020.год.)													
	јануар	фебр.	март	април	мај	јун	јул	август	септ.	октоб.	новем.	децем.	укупно
Мразни дани Tmin < 0,0 °C	21	17	9	1	0	0	0	0	0	2	7	17	73
Тропски дан Tmax > 30,0 °C	0	0	0	0	2	7	12	12	3	0	0	0	36

У табели број 6 приказан је број мразних дана (дани са минималном температуром испод 0,0 °C) и број тропских дана (дани са максималном температуром изнад 30,0 °C) по месецима и просечно годишње за подручје града Лозница.

Број мразних дана просечно годишње износи 73 дана. Рани јесењи мразеви јављају се у октобру, док се позни пролећни мразеви јављају у априлу.

Број тропских дана просечно годишње износи 36 дана. Тропски дани најраније се јављају у месецу мају, док се најкасније јављају у месецу септембру.

Падавине

За живот биљака поред количине падавина која допре до површине земље, битна је и врста падавина као и распоред падавина у току године.

Табела бр. 7 Средња количина падвина у mm воденог талоба

Средња месечна и средња годишња количина падвина за станицу Лозница (1991. - 2020.год.)													
	јануар	фебр.	март	април	мај	јун	јул	август	септ.	октоб.	новем.	децем.	укупно
Падавине mm	63,0	54,5	65,0	63,4	90,9	107,2	80,4	69,9	71,2	74,1	68,8	71,7	880,1
Дани са пад. >0,1mm	14,1	12,8	12,2	12,8	14,0	13,2	10,9	8,6	10,8	11,0	12,2	13,8	146,4
Дани са снегом	7,7	6,6	3,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	2,5	5,8	27,1

У табели бр. 7 приказане су, према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (метеоролошки годишњак), средње месечне и средња годишња количина падавина за метеоролошку станицу Лозница, за период 1991. - 2020. година.

Средња годишња количина падавина за период 1991.- 2020. год. износи 880,1 mm воденог талоба.

Гледајући по годинама изражене су велике осцилације у количини падавина. У последњих тридесет година минимална годишња количина падавина износила је 529,2 mm - 2000. год., док је максимална количина падавина износила 1.242,4 mm - 2014. год. Минимум падавина јавља се у току зимског периода, а максимум падавина се јавља у мају и јуну. У току вегетационог периода (април - септембар) падне просечно 483 mm воденог талоба што износи 55 % од годишње количине падавина. Лети кише падају најчешће у поподневним часовима од 16 до 21 часа, а у пролеће од 15 до 17 часова. Падавине у виду града се најчешће јављају у мају и јуну, али се могу јавити у периоду април-септембар. Максимална количина падавина регистрована је 20. јуна 1956. године и износила је 100,7 mm воденог талоба.

Снежни покривач је веома променљив из године у годину, како у погледу дебљине тако и у погледу дужине трајања. Највећа дебљина снежног покривача износила је 69 cm, и забележена је 13. и 14. фебруара 1984. године. Дужина трајања сенжног покривача износи максимално до 27 дана годишње.

У табели број 8 приказана је релативна влажност ваздуха у процентима по месецима и просечно годишње, као и просечна месечна и годишња дужина сунчевој сјаја за метеоролошку станицу Лозница.

Табела бр. 8 Релативна влажност и сунчани сати

Релативна влажност и сунчани сати за станицу Лозница (1991. - 2020.год.)													
	јануар	фебр.	март	април	мај	јун	јул	август	септ.	октоб.	новем.	децем.	укупно
Релативна влаж. %	82,9	77,1	69,7	67,8	69,3	68,1	69,0	74,5	79,2	81,6	83,5	71,7	74,4
Сунчани сати просек	65,0	90,8	148,3	184,8	227,4	254,3	295,9	283,0	194,7	147,7	84,8	54,4	2.031,1

Просечна релативна влажност ваздуха за подручје града Лозница износи 74,4 %.

Годишња дужина сунчевог сјаја износи 2.031,1 часова, и највећа је у току летњих месеци (јул, август).

Ветар

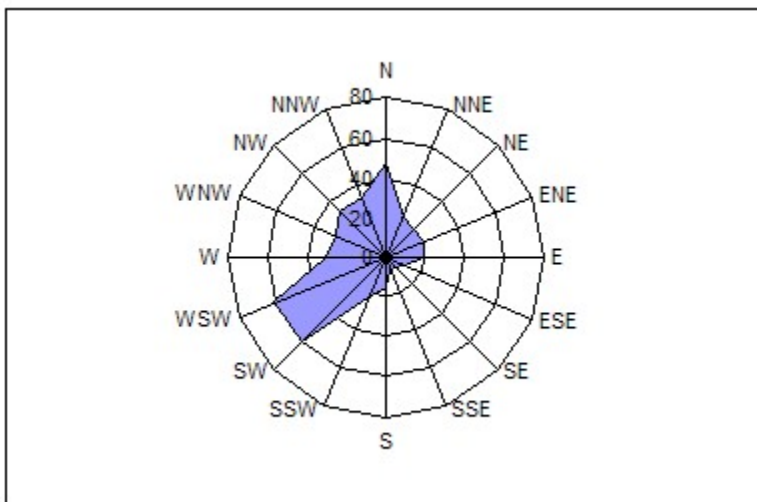
У табели број 9 приказане су релативне честине ветра по правцима и тишине у промилима и средње брзине ветра. На подручју газдинске јединице „Јадар“ најчешће дувају ветрови из правца запад –југозапад, као и југозападног правца и њихова релативна честина износи 61%, а затим следе ветрови из северног правца са релативном честином од 48%. Средње брзине ветрова износе од 1,7m/s до 2,4m/s.

Табела бр. 9 Релативне честине ветра по правцима и тишине у промилима и средње брзине ветра у m/s

	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	C
Релативне честине(%)	48	22	20	21	19	10	7	6	15	22	61	61	30	27	32	32	56 6
средње брзине (m/s)	2	1,9	1,7	2	2,1	2	1,7	1,8	2,4	2,1	1,9	2,1	2,1	2,4	2,4	2,3	

На графикону број 1 приказана је ружа ветра за подручје у коме се налази газдинска јединица „Јадар“. Ружа ветрова представља графички приказ средње јачине и брзине ветрова из појединих праваца (правци су одређени странама света). Јачина ветра одређује се коришћењем Бофорове скале и изражава се у Бофоровим степенима (0-12).

Графикон број 1

1.7. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКИХ ЕКОСИСТЕМА

Газдинска јединица „Јадар“ (надморска висина 130-171 m) према вертикалном распрострањењу шумске вегетације припада појасу:

I Комплекс (појас) алувијално -хигрофилних типова шума, обухвата велики број шумских и мањи број жбунастих заједница насталих у условима интензивног влажења у речним долинама. Допунско влажење може бити од самог тока реке, од поплавних вода и високог нивоа подземних вода.

Комплекс се карактерише извесним бројем хигрофилних врста, као што су: јова, врба, тополе, пољски јасен и лужњак.

Комплекс се даље рашчлањује на **цено-еколошке групе**:

16 – Цено-еколошка група типова шума лужњака и граба (*Carpinion betuli illirico moesiicum* подсвежа *Quercetion roboris planarum*) на различитим варијантама семиглејних и алувијалних смеђих земљишта на гајњачама и смоницама;

Цено-еколошка група типова шума даље се рашчлањује на **групе еколошких јединица**:

161- Шума лужњака и граба (*Carpino- Quercetum roboris*) на семиглејним, алувијалним смеђим земљиштима, гајњачама и лесивираним гајњачама;

Шуме лужњака (*Quercus robur*) и граба (*Carpinus betulus*) лоциране су на алувијалној равни, на нешто већој надморској висини и побрђу до 150 метара надморске висине, изнад реке Јадар, где је нижи ниво подземних вода. У спрату дрвећа јављају се још и вез (*Ulmus effusa*), брест (*Ulmus minor*), бела топола (*Populus alba*), пољски јасен (*Fraxinus excelsior*), клен (*Acer campestre*), жешља (*Acer tataricum*), ситнолисна липа (*Tilia cordata*).

У спрату жбуња и приземне флоре на подручју на коме се налази газдинска јединица „Јадар“ могу се срести следеће васкуларне врсте: *Agrostis gigantea*, *Ajuga chamaepitrus* (жута буба), *Alopecurus pratensis* (лисицји реп), *Carex brizoides* (дрхтави шаш), *Carex leersii* (многолисни шаш), *Carex pallescens* (бледа шаш), *Centaurea macroptilon*, *Frangula alnus* (крушина), *Lathyrus hirsutus*, *Linum biene*, *Peucedanum palustre*, *Poligonum arenarium*, *Rubus vestitus*, *Ruscus aculeatus* (кострика), *Scutellaria hastifolia*, *Valeriana officinalis* (одољен), *Verbascum blattaria*, *Vicia dumetorum*, *Vincetoxicum hirundaria* (бела ластавица), *Veronica longifolia* (дуголисна честославица), *Malva thuringacia* (баштенски слез), *Urtica subinermis* (коприва).

2.0. СТАЊЕ ШУМА, АНАЛИЗА СТАЊА И СПРОВЕДЕНИХ МЕРА ГАЗДОВАЊА

2.1. СТАЊЕ ШУМА

2.1.1. СТАЊЕ ШУМА ПО НАМЕНИ

Табела бр. 10 Глобална намена

Глобална намена	Површина		Запремина			Укупан прираст			
	ha	%	m³	m³/ha	%	m³	m³/ha	пр.прираст	%
Глобална намена 12	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0

Стање шума по глобалној намени за газдинску јединицу „Јадар“ приказано је у табели број 10.

Глобална намена 12 – Шуме са приоритетном заштитном функцијом, заузима површину од 26,99 ha, са укупном дрвном запремином од 1.172,6 m³ и запреминским прирастом од 20,6 m³.

Табела бр. 11 Основна намена

Основна намена	Површина		Запремина			Укупан прираст			
	ha	%	m³	m³/ha	%	m³	m³/ha	пр.прираст	%
Основна намена 24	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0

Стање шума по основној намени за газдинску јединицу „Јадар“ приказано је у табели бр. 11.

Основна намена 24 – Заштита од вода (водозаштита) заузима површину од 26,99 ha, са укупном дрвном запремином од 1.172,6 m³ и запреминским прирастом од 20,6 m³.

2.1.2. СТАЊЕ ШУМА ПО ГАЗДИНСКИМ ТИПОВИМА

Стање шума по газдинским типовима за газдинску јединицу „Јадар“ приказано је у табели број 12.

Газдински типови у табели су груписани према пореклу састојина, као и збирно у виду рекапитулације за газдинску јединицу. Укупно је формирано 5 газдинских типова:

Газдински тип 2920 – Издавачке мешовите шуме багрема, је најзаступљенији газдински тип у газдинској јединици „Јадар“. Заузима површину од 21,82 хектара (80,9%), даје дрвну запремину од 329,5 m³ (25,6 %) и запремински прираст од 5,0 m³ (24,3%).

Газдински тип 2410 – Високе мешовите шуме лужњака, заузима површину од 2,97 хектара (11%), даје дрвну запремину од 536,6 m³ (45,8%) и запремински прираст од 9,3 m³ (45,1%).

Газдински тип 2821 – Издавачке мешовите шуме ОТЛ – Високе мешовите шуме ОТЛ, заузима површину од 1,73 хектара (6,4%), даје дрвну запремину од 253,7 m³ (21,6%) и запремински прираст од 4,3 m³ (20,9%).

Газдински тип 2821 – Издавачке мешовите шуме ОТЛ, заузима површину од 0,19 хектара (0,7%).

Газдински тип 1210 – Вештачки подигнуте плантаже топола, заузима површину од 0,28 ha (1%) и даје дрвну запремину од 52,8 m³ (4,5%) и запремински прираст 2,0 m³ (9,7%).

Табела бр. 12 Стање шума по газдинским типовима

Газдински тип	Површина		Запремина			Укупан прираст			
	ha	%	m ³	m ³ /ha	%	m ³	m ³ /ha	пр.прираст	%
2410	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	1,7	45,1
Укупно високе	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	1,7	45,1
2821	1,73	6,4	253,7	146,6	21,6	4,3	2,5	1,7	20,9
2820	0,19	0,7							
2920	21,82	80,9	329,5	15,1	25,5	5,0	0,2	1,5	24,3
Укупно издавачке	23,74	88,0	583,2	24,6	49,7	9,3	0,4	1,6	45,1
1210	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,8	9,7
Укупно вештачке	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,8	9,7
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0
Рекапитулација по газдинским типовима									
1210	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,8	9,7
2410	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	1,7	45,1
2821	1,73	6,4	253,7	146,6	21,6	4,3	2,5	1,7	20,9
2820	0,19	0,7							
2920	21,82	80,9	329,5	15,1	28,1	5,0	0,2	1,5	24,3
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0

2.1.3. СТАЊЕ ШУМА ПО УЗГОЈНИМ ГРУПАМА

Табела бр. 13 Стање шума по узгојним групама

Газдински тип	Површина		Запремина			Укупан прираст			
	ha	%	m ³	m ³ /ha	%	m ³	m ³ /ha	пр.прираст	%
Средњедобна саст.	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	1,7	45,1
Укупно високе	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	1,7	45,1
Подмладак	8,42	31,2							
Рани младик	8,9	33,0							
Касни младик	4,69	17,4	329,5	70,3	28,1	5,0	1,1	1,5	24,2
Средњедобна саст.	1,73	6,4	253,7	146,6	21,6	4,3	2,5	1,7	20,9
Укупно издавачке	23,74	88,0	583,2	24,6	49,7	9,3	0,4	1,6	45,1
Средњедобна саст.	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,8	9,8
Укупно вештачке	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,8	9,8
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0
Рекапитулација по газдинским типовима									
Подмладак	8,42	31,2							
Рани младик	8,9	33,0							
Касни младик	4,69	17,4	329,4	70,2	28,1	5,0	1,1	1,5	24,3
Средњедобна саст.	4,98	18,4	843,2	169,3	71,9	15,6	3,1	1,9	75,7
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	1,8	100,0

Стање шума по узгојним групама за газдинску јединицу „Јадар“ приказано је у табели број 13.

Најзаступљеније узгојне групе на подручју газдинске јединице „Јадар“ су подмладак са 31,2% учешћа по површини (8,42 ha) и рани младик са 33% учешћа у укупно обраслој површини (8,90 ha), што је последица великог учешћа младих састојина багрема испод таксационе границе у газдинској јединици, насталих као последица чистих сеча непосредно пре формирања газдинске јединице.

Касни младик заузима површину од 4,69 хектара (17,4%), даје укупну дрвну запремину од 329,5 m³ (28,1%) и запремински прираст од 5,0 m³/ha.

Средњедобна састојина заузима површину од 4,98 хектара (18,4%), даје укупну дрвну запремину од 843,2 m³ (71,9 %) и запремински прираст од 15,6 m³/ha.

2.1.4. СТАЊЕ ШУМА ПО ПОРЕКЛУ И ОЧУВАНОСТИ

Табела бр. 14 Стање шума по пореклу и очуваности

Газдински тип	Површина		Запремина			Укупан прираст			
	ha	%	m ³	m ³ /ha	%	m ³	m ³ /ha	%	пр.прираста
2410	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
Високе очуване	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
Укупно високе	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
2820	0,19	0,7							
2821	1,73	6,4	253,7	146,6	21,6	4,3	2,5	4,6	1,7
2920	21,32	79,0	310,6	14,6	26,5	4,4	0,2	4,6	1,4
Изданачке очуване	23,24	86,1	564,3	24,3	48,1	8,7	0,4	42,2	1,5
2920	0,50	1,9	18,9	37,8	1,6	0,6	1,2	2,9	3,2
Изданачке разређене	0,50	1,9	18,9	37,8	1,6	0,6	1,2	2,9	3,2
Укупно изданачке	23,74	88,0	583,2	24,6	49,7	9,3	0,4	45,1	1,6
1210	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	9,7	3,8
Вештачке очуване	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	9,7	3,8
Укупно вештачке	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	9,7	3,8
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	100,0	1,8
Укупно високе	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
Укупно изданачке	23,74	88,0	583,2	24,6	49,7	9,3	0,4	45,1	1,6
Укупно ВПС	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	9,8	3,8
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	100,0	1,8
Укупно очуване	26,49	98,1	1.153,7	43,6	98,4	20,0	0,8	97,1	1,7
Укупно разређене	0,50	1,9	18,9	37,8	1,6	0,6	1,2	2,9	3,2
Укупно ГЈ	26,99	80,8	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	100,0	1,8

Стање шума по пореклу и очуваности, по газдинским типовима, у газдинској јединици „Јадар“ приказано је у табели број 14.

Високе састојине храста лужњака заузимају површину 2,97 ha, односно 11% укупно обрасле површине. Ове састојине дају дрвну запремину од 536,6 m³ (45,8%) и запремински прираст од 9,3 m³ што чини 45,1% укупног запреминског прираста у газдинској јединици.

Изданачке састојине заузимају површину од 23,74 ha, односно 88% укупно обрасле површине у газдинској јединици. Укупна дрвна запремина коју дају ове састојине износи 536,6 m³ (49,7%), док запремински прираст износи 9,3 m³ (45,1%).

Вештачки подигнуте састојине топола заузимају површину 0,28 ha, односно 1 % укупно обрасле површине. Ове састојине дају дрвну запремину од 52,8 m³ (4,5%) и запремински прираст од 2,0 m³ што чини 9,8 % укупног запреминског прираста у газдинској јединици.

Очуване састојине налазе се на површини од 26,49 ha или 98,1 % укупно обрасле површине, дају дрвну запремину од 1.153,6 m³ (98,4%) и запремински прираст од 20 m³ (97,1%).

Разређене састојине заузимају површину од 0,50 ha, односно 1,9% и дају дрвну запремину од 18,9 m³ (1,6%) и запремински прираст од 0,6 m³ (2,9%).

Стање састојина по пореклу у газдинској јединици је незадовољавајуће, имајући у виду чињеницу да изданачке састојине учествују 88% у укупно обраслој површини. Са друге стране мора се узети у обзир и чињеница да се углавном ради о изданачким састојинама багрема. По очуваности стање састојина је добро, јер очуване састојине учествују са 98,1% у укупно обраслој површини газдинске јединице „Јадар“.

2.1.5. СТАЊЕ ШУМА ПО СМЕСИ

Табела бр. 15 Стање шума по смеси

Газдински тип	Површина		Запремина			Укупан прираст			
	ha	%	m ³	m ³ /ha	%	m ³	m ³ /ha	%	пр.прираста
2410	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
Високе мешовите	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
Укупно високе	2,97	11,0	536,6	180,7	45,8	9,3	3,1	45,1	1,7
2820	0,19	0,7							
2920	15,55	57,6	63,3	4,1	5,4	2,7	0,2	13,1	4,3
Изданачке чисте	15,74	58,3	63,3	4,0	5,4	2,7	0,2	13,1	4,3
2821	1,73	6,4	253,7	146,6	21,6	4,3	2,5	20,9	1,7
2920	6,27	23,2	266,2	42,5	22,7	2,3	0,4	11,2	0,9
Изданачке мешовите	8,00	29,6	519,9	65,0	44,3	6,6	0,8	32,0	1,3
Укупно изданачке	23,74	88,0	583,2	24,6	49,7	9,3	0,4	45,1	1,6
1210	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,7	3,8
Вештачке мешовите	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	3,7	3,8
Укупно вештачке	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	88,6	3,8
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	77,2	100,0	20,6	0,8	100,0	1,8
Укупно високе	2,97	11,0	536,6	168,7	47,8	9,3	3,0	45,1	1,8
Укупно изданачке	23,74	88,0	583,2	24,6	49,7	9,3	0,4	45,1	1,6
Укупно ВПС	0,28	1,0	52,8	188,6	4,5	2,0	7,1	9,7	3,8
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	100,0	1,8
Укупно чисте	15,74	58,3	63,3	4,0	5,4	2,7	0,2	13,1	4,3
Укупно мешовите	11,25	41,7	1.109,3	98,6	94,6	17,9	1,6	86,9	1,6
Укупно ГЈ	26,99	100,0	1.172,6	43,4	100,0	20,6	0,8	100,0	1,8

Стање шума по пореклу и смеси, по газдинским типовима у газдинској јединици „Јадар“ приказано је у табели број 15.

Чисте састојине заузимају површину од 15,74 ha, односно учествују са 58,3% по површини и дају 63,3 m³ дрвне запремине, односно 5,4% од укупне дрвне запремине. Ове састојине дају запремински прираст од 2,7 m³, што износи 13,1% од укупног запреминског прираста у газдинској јединици.

Мешовите састојине заузимају површину од 11,25 ha, што чини 41,7% укупно обрасле површине и у њима се налази 1.109,3 m³ дрвне запремине, односно 94,6% укупне дрвне запремине. Запремински прираст који се остварује у мешовитим састојинама износи 17,9 m³, односно 86,9% од укупног прираста у газдинској јединици „Јадар“.

Овакав однос по смеси је последица великог учешћа младих изданачких шума багрема у укупно обраслој површини газдинске јединице. У овом и у наредним уређајним раздобљима треба радити на повећању учешћа мешовитих састојина имајући у виду чињеницу да су мешовите састојине стабилније и отпорније од чистих састојина, како према фитопатолошким обољењима и ентомолошким оштећењима, тако и према негативним утицајима од ветра и снега. Такве шуме су богатије флором и фауном, а самим тим су у биолошком смислу значајније. Чистоћа стабала од грана и дужина дебла у мешовитим састојинама је већа, што утиче на техничку вредност таквих стабала. Присуство пратећих врста у доњем спрату утиче на смањење закоровљености. У мешовитим састојинама боља је и размена ваздуха и повољнији режим влаге, а самим тим и бржи процес хумификације.

2.1.6. СТАЊЕ ШУМА ПО ВРСТАМА ДРВЕЋА

Табела бр. 16 Стање шума по врстама дрвећа

Врста дрвећа	Запремина		Укупан прираст		
	m³	%	m³	%	проценат прирас.
Лужњак	353,4	30,1	5,7	27,7	1,6
Граб	335,9	28,6	4,9	23,8	1,5
Багрем	195,4	16,7	4,4	21,4	2,3
ОТЛ	19,1	1,6	0,4	1,9	2,1
Клен	4,7	0,4	0,2	1,0	4,3
Пољски брест	5,1	0,4	0,2	1,0	3,9
Вез	2,8	0,2	0,1	0,5	3,6
Свега тврди лишћ.	916,4	78,2	15,9	77,2	1,7
Ситнолисна липа	209,9	17,9	3,1	15,0	1,5
I-214	38,6	3,3	1,6	7,8	4,1
Бела топола	7,7	0,7	< 0,1	< 0,1	< 0,1
Свега меки лишћ.	256,2	21,8	4,7	22,8	1,8
Свега ГЈ	1.172,6	100,0	20,6	100,0	1,8

Стање шума по врстама дрвећа у газдинској јединици „Јадар“ приказано је у табели број 16. У основи је евидентирано 10 различитих врста дрвећа. Неке од врста су евидентирание као остали тврди лишћари – ОТЛ.

Тврди лишћари учествују са 78,2%, а меки лишћари са 21,8% у укупној дрвној запремини у газдинској јединици „Јадар“.

Најзаступљенија врста је лужњак (*Quercus robur*), која учествује са 30,1% у укупној дрвној запремини. На другом месту по заступљености је граб (*Carpinus betulus*) са учешћем од 28,6%, а затим следи багрем (*Robinia pseudoacacia*) са учешћем од 16,7% у укупној дрвној запремини. Значајно је и учешће ситнолисне липе (*Tillia parvifolia*) са 17,9% у укупној дрвној запремини.

На подручју газдинске јединице „Јадар“ заступљене су следеће жбунасте врсте: купина (*Rubus hirtus*), црна зова (*Sambucus nigra*), бршљан (*Hedera helix*), оштролисна кострика (*Ruscus aculeatus*), бели глог (*Crataegus monogyna*), калина (*Ligustrum vulgaris*), широколисна кострика (*Ruscus hypoglossum*).

2.1.7. СТАЊЕ ШУМА ПО ДЕБЉИНСКОЈ СТРУКТУРИ

Табела бр. 17 Стање шума по дебљинској структури –газдински типови

Газдински тип	Повр. ха	Укупна зап. м³	Дебљински разреди у см										Zv
			до 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	90	> 90	
1210	0,28	52,8		9,4	28,2	11,4	3,8						2,0
2410	2,97	536,7		72,1	162,9	101,9	162,3	37,5					9,3
2820	0,19												
2821	1,73	253,7		58,7	120,3	56,7	18,0						4,3
2920	21,82	329,4		303,4	20,3	5,7							5,0
намена 24	26,99	1.172,6		443,6	331,7	175,7	184,1	37,5					20,6
Укупно ГЈ	26,99	1.172,6		443,6	331,7	175,7	184,1	37,5					20,6
Запремина по Биолине			775,3			359,8			37,5				
%			66,1			30,7			3,2				

Стање шума по дебљинској структури у првом реду зависи од биолошких особина врста дрвећа, старости стабала и састојина и конкретних станишних услова. Пратећи дистрибуцију газдинских типова по дебљинским разредима може се уочити да стабла евидентираних врста дрвећа у газдинској јединици „Јадар“ достижу димензије до 60 см у пречнику.

У укупној дрвној запремини „танка“ стабла (пречници до 30 см) учествују са 66,1%, „средње јака“ стабла (пречници 31-50 см) чине 30,7% укупне дрвне запремине, док „јака“ стабла (пречници преко 50 см) учествују са свега 3,2% у укупној дрвној запремини (табела број 17). Овакво стање састојина у газдинској јединици „Јадар“ је незадовољавајуће, и последица је великог учешћа изданаčkih састојина багrema (80,9%) у укупно обраслој површини.

Табела бр. 18 Стање шума по дебљинској структури –врсте дрвећа

Врста дрвећа	Повр. ха	Укупна зап. м³	Дебљински разреди у см										Zv
			до 10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	90	> 90	
Лужњак		353,4		10,9	36,4	88,3	180,3	37,5					5,8
Граб		335,9		113,7	180,4	41,8							4,9
Сит. липа		209,9		95,1	83,4	31,4							3,1
Багрем		195,4		184,3	11,0								4,5
I-214		38,6		2,9	20,4	11,4	3,8						1,6
ОТЛ		19,1		19,1									0,4
Б.топола		7,7		7,7									< 0,1
Клен		4,7		4,7									0,2
П.брест		5,1		5,1									0,2
Вез		2,8				2,8							0,1
намена 24	26,99	1.172,6		443,6	331,7	175,7	184,1	37,5					20,6
Укупно ГЈ	26,99	1.172,6		443,6	331,7	175,7	184,1	37,5					20,6
Запремина по Биолине			775,3			359,8			37,5				
%			66,1			30,7			3,2				

Стање шума по дебљинској структури по врстама дрвећа за газдинску јединицу „Јадар“ приказано је у табели број 18. Код „танких“ стабала (пречници до 30 cm) највеће учешће је багрема, граба и липе. Код „средње јаких“ стабала (пречници 31-50 cm) највеће је учешће лужњака, а знатно мање граба, ситнолисне липе и тополе I-214. „Јака“ стабла (пречници преко 50 cm) чине само стабла лужњака.

2.1.8. СТАЊЕ ШУМА ПО СТАРОСТИ

Стање састојина по старосној структури приказује се по газдинским типовима у оквиру наменских целина. Ширина добних разреда у ГЈ „Јадар“ одређена је према висини опходње:

- за састојине чија је опходња до 30 година, ширина доброг разреда је 5 година.
- за састојине чија је опходња до 80 година, ширина доброг разреда је 10 година.
- за састојине чија је опходња преко 80 година, ширина доброг разреда је 20 година.

Ширина доброг разреда 5 година

Табела бр. 19 Стање шума по старости

ГАЗДИНСКИ ТИП	Свега		Добни разреди								
			I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII
			слабо обрасло	добро обрало							
1210	P ha	0,28				0,28					
	V m³	52,8				52,8					
	Zv m³	2,0				2,0					
2920	P ha	21,82		11,23	5,90	4,69					
	V m³	329,4				329,4					
	Zv m³	5,0				5,0					
Намена 24	P ha	22,10		11,23	5,90	4,97					
	V m³	382,2				382,2					
	Zv m³	7,0				7,0					
Укупно	P ha	22,10		11,23	5,90	4,97					
	V m³	382,2				382,2					
	Zv m³	7,0				7,0					

Састојине, код којих је ширина доброг разреда 5 година, чине вештачки подигнута плантажа топола, односно клона I-214 (газдински тип 1210), као и изданацке шуме багрема (газдински тип 2920).

Стање шума по старости, ширине доброг разреда 5 година, приказано је у табели број 19. Имајући у виду малу површину газдинске јединице, као и да газдински тип 1210 чини само један одсек, не може се ни говорити о правилности распореда састојина по добним разредима.

Ширина доброг разреда 10 година

Састојине, код којих је ширина доброг разреда 10 година чине изданацке састојине осатлих тврдих лишћара, пре свега граба, (газдински типови 2820 и 2821).

Стање шума по добним разредима ширине доброг разреда 10 година приказано је у табели број 20.

Табела бр. 20. Стање шума по старости

ГАЗДИНСКИ ТИП	Свега		Добни разреди								
			I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII
			слабо обрас.	добро обрас.							
2820	P ha	0,19		0,19							
	V m³										
	Zv m³										
2821	P ha	1,73							1,73		
	V m³	253,7							253,7		
	Zv m³	4,3							4,3		
Намена 24	P ha	1,92		0,19					1,73		
	V m³	253,7							253,7		
	Zv m³	4,3							4,3		
Укупно	P ha	1,92		0,19					1,73		
	V m³	253,7							253,7		
	Zv m³	4,3							4,3		

Газдинске типове 2820 Издавачке мешовите шуме ОТЛ и 2821 Издавачке мешовите шуме ОТЛ-Високе мешовите шуме ОТЛ чине само по један одсек, који се налазе у I и VI добном разреду.

Ширина добног разреда 20 година

Табела бр. 21. Стање шума по старости

ГАЗДИНСКИ ТИП	Свега		Добни разреди								
			I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII
			слабо обрас.	добро обрас.							
2410	P ha	2,97					2,97				
	V m³	536,6					536,6				
	Zv m³	9,3					9,3				
Намена 24	P ha	2,97					2,97				
	V m³	536,6					536,6				
	Zv m³	9,3					9,3				
Укупно	P ha	2,97					2,97				
	V m³	536,6					536,6				
	Zv m³	9,3					9,3				

Састојине, код којих је ширина добног разреда 20 година чине високе састојине лужњака (газдински тип 2410). Газдински тип 2410 чини једна састојина лужњака у IV добном разреду.

Рекапитулација

Рекапитулација стања шума по старости за целу газдинску јединицу „Јадар“ приказана је у табели број 22. Може се уочити да постоји неправилност распореда добних разреда како на нивоу газдинске јединице тако и на нивоу газдинских типова. Тешко је и постићи правилност распореда састојина по добним разредима имајући у виду чињеницу да су површине које заузимају поједини газдински типови јако мале, те да их осим код багрема, чини само по један одсек.

Табела бр. 22 Стање шума по старости за ГЈ „Јадар“

ГАЗДИНСКИ ТИП	Свега		Добни разреди								
			I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII
			слабо обрасло	добро обрасло							
свега за доб. 5 год	P ha	21,82		11,23	5,90	0,97					
	V m³	382,2				382,2					
	Zv m³	7,0				7,0					
свега за доб. 10 год	P ha	1,92		0,19					1,73		
	V m³	253,7							253,7		
	Zv m³	4,3							4,3		
свега за доб. 20 год	P ha	2,97					2,97				
	V m³	536,6					536,6				
	Zv m³	9,3					9,3				
Свега	P ha	26,71		11,42	5,90	0,97	2,97		1,73		
	V m³	1.172,6				382,2	536,6		253,7		
	Zv m³	20,6				7,0	9,3		4,3		

Газдински тип 2920 – Издавачке мешовите шуме багрема

Табела бр. 23 Стање по добној структури

ГАЗДИНСКИ тип	Свега		Добни разреди								
			I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII
			слабо обрасло	добро обрасло							
1210	P ha	21,82		11,23	5,90	4,69					
	V m³	329,4				329,4					
	Zv m³	5,0				5,0					

Издавачке састојине багрема заузимају површину од 21,82 хектара што чини 80,9% укупно обрасле површине газдинске јединице.

Да би се постигао правилан распоред, при опходњи од 30 година, потребно је да се у сваком добном разреду налази 3,63 ha издавачких шума багрема..

$$An = \frac{P}{U} \times n = \frac{21,82}{30} \times 5 = 3,63 \text{ ha}$$

где је Р - површина коју заузимају издавачке шуме багрема , U – дужина опходње, n – ширина добног разреда.

Графички приказ распореда добних разреда за издавачке шуме багрема (газдински тип 2920) приказан је на хистограму број 1.

2.1.9. СТАЊЕ ШУМСКИХ КУЛТУРА И ВЕШТАЧКИ ПОДИГНУТИХ ШУМА

Укупна површина коју заузимају вештачки подигнуте састојине у газдинској јединици „Јадар“ износи 0,28 ha, што чини 1% укупно обрасле површине. Ради се о вештачки подигнутој култури тополе I-214 у 2m одељењу. Укупна дрвна запремина у вештачки подигнутој култури тополе I-214 износи 52,8 m³ или 4,5% од укупне дрвне запремине у газдинској јединици.

Шумске културе

Табела бр. 24 Стање шумске културе тополе I-214

Газдински тип	Површина		Старост	V m³	Zv m³
	ha	%			
1210	0,28	1,0	14	52,8	2,0
Укупно	0,28	1,0		52,8	2,0

Стање шумских култура у газдинској јединици „Јадар“ приказано је у табели број 24. Ради се о вештачки подигнутој култури тополе I-214, старости 14 година, разређеног склопа и мешовитој по саставу. Укупна дрвна запремина коју даје ова састојина износи 52,8 m³. Култура тополе је доброг здравственог стања, са осредњим дебљинским и висинским прирастом.

2.1.10. СТЕПЕН УГРОЖЕНОСТИ ОД БИЉНИХ БОЛЕСТИ, ШТЕТОЧИНА И ПОЖАРА

На шуму као целину делује одређени број фактора биотичке и абиотичке природе. Све штетне факторе који се јављају у шумама газдинске јединице можемо груписати у три категорије:

1. фактори који се мерама газдовања не могу контролисати (промена климе, аерозагађења и слично);
2. фактори које се могу контролисати непосредним мерама газдовања (овде првенствено спадају узгојне мере које обезбеђују правилну изграђеност шумских екосистема);
3. фактори који се мерама заштите могу контролисати (овде пре свега спадају паразитне гљиве, штетни инсекти, глодари и слично, тј. штетни биотички фактори, који се директним мерама заштите могу држати под контролом);

2.1.10.1. ШТЕТНИ БИОТИЧКИ ФАКТОРИ

Од биотичких фактора највећи утицај имају патогене гљиве и штетни инсекти.

Приликом издвајања и премера састојина у газдинској јединици „Јадар“ осим појединачног сушења стабала ситнолисне липе, нису примећена друга оштећења.

2.1.10.2. ШТЕТНИ АБИОТИЧКИ ФАКТОРИ

Оштећења која настају у шуми као последица штетног деловања абиотичких фактора проузрокована су негативним деловањем ветра, екстремних температура ваздуха, обилних падавина, недостатком или превеликим садржајем влаге у земљишту, аерозагађења, недостатком хранљивих елемената у земљишту и сл.

На подручју газдинске јединице „Јадар“ већа оштећења могу настати услед екстремног деловања ветра. Негативан утицај ветра испољава се у виду ветролома и ветроизвала. Удари ветра могу имати олујни карактер, као што је био случај у току лета 2023. године. Приликом издвајања и премера састојина у газдинској јединици „Јадар“ нису примећена оштећења услед негативног дејства ветра. Ветар је такође од пресудног значаја за ширење заразних болести јер преноси споре већине паразитских гљива.

Обилне падавине такође могу изазвати оштећења у газдинској јединици „Јадар“, имајући у виду чињеницу да се газдинска јединица налази у непосредној близини реке Коренита.

Појединачно се могу јавити и оштећења у виду снеголома и снегоизвала, као последица утицаја повремено обилнијих снежних падавина, углавном када пада влажан и тежак снег.

2.1.10.3. СТЕПЕН УГРОЖЕНОСТИ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА ОД ПОЖАРА

Шуме и шумска земљишта су у зависности од степена угрожености од пожара сврстане у шест категорија:

- I степен: састојине и културе бора и ариша;
- II степен: састојине и културе смрче, јеле и других четинара;
- III степен: мешовите састојине и културе лишћара и четинара;

IV степен: састојине и културе храста и граба;

V степен: састојине букве и других лишћара;

VI степен: шикаре, шибљаци и необрасле површи;

Табела бр. 25 Степен угрожености шума и шумског земљишта од пожара

укупно ha	степен угрожености											
	I		II		III		IV		V		VI	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
33,42							24,98	74,7	2,01	6,0	6,43	19,2

Шуме и шумска земљишта газдинске јединице „Јадар“ у погледу угрожености од пожара припадају највећим делом IV степену (74,7%), затим V степену (6%) и VI (19,2%) степену, тако да се газдинска јединица „Јадар“ сврстава у категорију са ниским ризиком од пожара (табела број 25).

2.1.11. СТАЊЕ НЕОБРАСЛИХ ПОВРШИНА

Табела бр. 26 Стање необраслих површина

Укупно	шумско земљиште	остало земљиште	неплодно земљиште	заузеће
ha	ha	ha	ha	ha
6,43	2,70	3,73		

У газдинској јединици „Јадар“ необрасло земљиште заузима површину од 6,43 ha односно 19,2% у односу на укупну површину газдинске јединице (табела број 26).

У необрасло земљиште спада шумско земљиште, земљиште за остале сврхе и неплодно земљиште.

Шумско земљиште учествује са 8,1% укупне површине газдинске јединице, чијим ће се пошумљавањем постићи шумовитост од 88,9% површине газдинске јединице.

У земљишта за остале сврхе спадају ливаде, њиве и зграде и други објекти са окућницом. Површина које заузима остало земљиште износи 3,73 хетара, односно 11,1%.

Неплодног земљишта на подручју газдинске јединице „Јадар“ нема.

2.1.12. СТАЊЕ ЛОВИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГАЗДИНСКЕ ЈЕДИНИЦЕ

На територији ГЈ „Јадар“ ловно газдује, ловиштем „Јадар“, ловачко удружење „Гучево“ из Лознице.

Ловиште „Јадар“ је установљено решењем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 110-00-180/2020-09 од 25. децембра 2020. године, објављено у „Службеном гласнику Р.С.“ број 157/20 од 28.12.2020. године.

Ловиште је додељено на газдовање ловачком удружењу „Гучево“ из Лознице, по уговору број 324-01-25/186/2021-10 од 19.03.2021. године.

Ловиште „Јадар” се утврђује као: у погледу коришћења простора - отворено ловиште, по намени - остало ловиште, а по надморској висини и конфигурацији терена - брдско ловиште.

Ловостајем заштићене врсте дивљачи које се налазе у ловишту „Јадар” у време установљавања ловишта су: срна (*Capreolus capreolus*), дивља свиња (*Sus scrofa*), зец (*Lepus europaeus*), дивља мачка (*Felis silvestris*), куна белица (*Martes foina*), куна златица (*Martes martes*), јазавац (*Meles meles*), сиви пух (*Glis glis*), ондатра (*Ondatra zibethica*), веверица (*Sciurus vulgaris*), ракунолики пас (*Nyctereutes procyonoides*), нутрија (*Myocastor coypus*), ласица (*Mustela nivalis*), мрки твор (*Mustela putorius*), дивља патка (кржуља) крца (*Anas crecca*), дивља патка звиждара (*Anas penelope*), дивља патка глувара (*Anas platyrhynchos*), дивља патка пупчаница, гротовац (*Anas querquedula*), дивља патка риђоглава (*Aythya ferina*), дивља гуска лисаста (*Anser albifrons*), дивља гуска глоговњача (*Anser fabalis*), шумска шљука (*Scolopax rusticola*), дивљи голуб гривнаш (*Columba palumbus*), гугутка (*Streptopelia decaocto*), грлица (*Streptopelia turtur*), препелица (*Coturnix coturnix*), пољска јаребица (*Perdix perdix*), фазан (*Phasianus sp.*), црна лиска (*Fulica atra*), сојка (*Garrulus glandarius*), барска кокица (*Gallinula chloropus*), гачац (*Corvus frugilegus*), велики корморан (*Phalacrocorax carbo*), јастреб кокошар (*Accipiter gentilis*), сива чапља (*Ardea cinerea*), сива ворана (*Corvus cornix*), сврака (*Pica pica*), вук (*Canis lupus*), шакал (*Canis aureus*), лисица (*Vulpes vulpes*).

Трајно заштићене врсте дивљачи које се налазе у ловишту „Јадар” у време установљавања ловишта су: мрки медвед (*Ursus arctos*), видра (*Lutra lutra*), дабар (*Castor fiber*) дивља патка шиљкан (*Anas acuta*), дивља патка кашикара (*Anas clypeata*), дивља патка чегртуша (*Anas strepera*), дивља гуска (*Anser anser*), мала лисаста гуска (*Anser erythropus*), дивља патка ђубаста (*Aythya fuligula*), барска шљука бекарина (*Gallinago gallinago*);

Укупна површина ловишта „Јадар“ износи 44.286,06 хектара.

Ловно-продуктивна површина за сrneћу дивљач износи 22.000 ha, за зеца 23.000 ha, за пољску јаребицу 8.000 ha и фазана 17.000 ha и дивљу свињу 10.000 ha.

Табела бр. 27 Структура површина у ловишту

Ловачко удружење	Седиште	Ловиште	Површина ha	Шуме и шум.зем ha	Ливаде и пашњаци ha	Њиве и оранице ha	Воћњаци и виногради ha	Воде, баре и трстеници	Остала земљ. ha
Гучево	Лозница	Јадар	44.286,06	13.976	4.028	21.652	2.003		2.627

Извор података: Ловна основа 1.04.2021.-31.03.2031. год.

Бројно стање дивљачи на дан бројања 31. марта 2023. године је следеће: сrneће дивљачи 720, дивљих свиња 100, зеца 1.650, пољске јаребице 280 и фазана 2.600. Бројно стање дивљачи односи се на целу површину ловишта „Јадар“.

2.1.13. ПОПИС ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

Подручје на коме се налази газдинска јединица „Јадар“ не налази се у заштићеном подручју за које је спроведен или покренут поступак заштите према Закону о заштити природе.

Простор газдинске јединице „Јадар“ не налази се просторном у обухвату еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије према Прилозима 1. и 2. Уредбе о еколошкој мрежи. Простор газдинске јединице „Јадар“ делимично се налази у оквиру потенцијалног Натура 2000 подручја **европске еколошке мреже под називом „Коренита“** (<https://daphne.sk/NaturaSerbiaSCI/pSCIsl.php>).

У непосредној близини газдинске јединице „Јадар“ пролази река Коренита која је станиште следећих национално и међународно строго заштићених врста: вијуница (*Cobitis elongata*), вијун (*Cobitis elongatoides*, у правилнику наведена као *Cobitis tainea*), балкански вијун (*Sabanejewia balcanica*), танкорепа кркуша (*Romanogobio uranoscopus*), кеслерова кркуша (*Romanogobio kessleri*), речни рак (*Astacus astacus*), речна шкољка (*Unio crassus*), европски дабар (*Castor fiber*) према Прилогу 1. Правилника проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/2010, 47/2011, 98/2016) и Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, број 11/01).

Делови првог одељења, одсеци 1/g и 1/3 газдинске јединице „Јадар“ преклапају се са потенцијалним Натура 2000 подручјем рSCI „**Коренита**“.

Мере које треба предузети за очување приоритетних шумских станишта су:

- очувати врсте значајне за тип станишта;
- забрана уношења страних (алохтоних) врста и генетски модификованих организама;
- осигурати адекватне мере за очување угрожених и ретких дивљих врста као и редовно праћење њиховог стања (мониторинг);
- приликом извођења завршног сека већих шумских површина, где год је то могуће, остављати мање непосечене површине;
- очувати у највећој мери рубове шума;
- осигурати продужење сечиве зрелости домаћих врста;
- за заштиту биља у младим културама употребљавати серификована биолошка средства;
- за пошумљавање где то допуштају услови станишта планирати аутохтоне врсте дрвећа;

Забрањени су радови и активности који могу да угрозе живи свет реке Корените, уништавање и узнемиравање дивљих врста и да проузрокују уништавање и нарушавање њихових станишта, као и радови који могу изазвати замућење воде дуже од три дана и чији интезитет може утицати на акватичне организме.

Забрањено је уништавање или измена микростаништа као што су влажне ливаде и баре, које представљају репродуктивне центре инсеката, водоземаца и гмизаваца.

У обухвату газдинске јединице „Јадар“ претежно је заступљена изданачка шума багрема (*Robinia pseudoacacia* L), стрости најчешће од 3 до 10 година. Од вреднијих шума заступљена је шума лужњака и граба (*Carpino-Quercetum roboris*) у другом одељењу, одсеци 2a и 2h, на семиглејним, смеђим алувијалним, гајњачама, лесивираним гајњачама и сличним земљиштима.

Од заштићених биљних врста на подручју газдинске јединице „Јадар“ присутна је **широколисна кострика** (*Ruscus hypoglossum*) у одсеку 2/a и **оштролисна кострика** (*Ruscus aculeatus*) у одсеку 2/h.

У циљу заштите строго заштићених, заштићених и угрожених врста спровести следеће мере:

- Очувати евидентиране приоритетне типове станишта за заштиту: 1. Шуме лужњака (*Quercus robur*) и граба (*Carpinus betulus*). 2. Умерено влажне брдске ливаде, сталне мезотропне стајаће воде.

- Очувати екосистеме и предеоне карактеристике предметног подручја са посебним освртом на диверзитет, структуру и порекло екосистема, као и структуру предела.

- У складу са чланом 7. Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/2010, 47/2011, 98/2016), обезбедити спровођење мера и активности на заштити и очувању строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, са посебним освртом на групу најугроженијих и ретких врста птица уколико се уоче на подручју газдинске јединице, као што су: грлица (*Streptopelia turtur*), црна жуна (*Dryocopus martius*), шумска шева (*Lullula arborea*), дрозд имелаш (*Turdus viscivorus*), сива жуна (*Picus canus*), сеоски детлић (*Dendrocopus syriacus*) које су евидентирани на ширем подручју у којем се налази и газдинска јединица „Јадар“.

Потребно је евидентирати и картирати у бази података гнезда птица грабљивица уколико се уоче на стаблима, а затим са стручњацима Завода за заштиту природе Србије извршити њихову идентификацију. Предвидети остављање и картирање стабала са природним дупљама која су значајна за гнежђење птица дупљашица (неке врсте из рода сова, детлића и певачица).

Да би се обезбедио биолошки диверзитет остављати одређен број хабитних стабала (минимално 5 стабала по хектару) да спонтано заврше животни циклус (одумрла стабла, шупља стабла, стабла изузетних димензија)

Услови заштите природе које је издао „Завод за заштиту природе Србије“, за газдинску јединицу „Јадар“ дати су у прилогу основе.

У непосредној близини газдинске јединице „Јадар“, тачније уз спољну границу 2. одељења, одсек h, налази се археолошки локалитет „Пауље“ (ID број 773).

Кординате археолошког локалитета: **X 7370995,258 Y 4930777,497;**

Локалитет „Пауље“ подељен је на четири зоне (карта дата у прилогу Основе). Зона 3, која је на карти обележена зеленом бојом, простире се на подручју газдинске јединице, у одсечима h и i, у другом одељењу. За потребе истраживања у овој зони Завод за заштиту споменика културе „Ваљево“ предвидео је укљанање шумске вегетације. Принос који буде остварен услед евентуалних сеча у функцији археолошких ископавања у овој зони биће евидентиран као ванредни принос.

2.1.14. СТАЊЕ ШУМСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА И ОТВОРЕНOST Г. Ј.

За правилно и благовремено газдовање шумама неопходна је и развијена путна мрежа, која ће омогућити да се радови на гајењу, коришћењу и заштити шума, могу извршити у правом тренутку са што мањом транспортном дистанцом.

Планирање газдовања шумама и спровођење свих мера у циљу остварења газдовања (гајења, заштите, коришћења, уређивања), не може се спроводити без развијене путне мреже.

2.1.14.1. СПОЉАШЊА ОТВОРЕНOST ШУМСКОГ КОМПЛЕКСА САОБРАЋАЈНИЦАМА

Спољашња отвореност газдинске јединице „Јадар“ је повољна, имајући у виду њен положај у односу на главне путне правце.

Главни путни правац који води ка газдинској јединици је магистрални пут „Лозница - Ваљево“, који непосредно пролази поред 1. одељења.

Од главног магистралног пута Лозница – Ваљево одвајају се локални путни правци асфалтног карактера као и тврди сеоски путеви којима се може прићи до сваког одсека у газдинској јединици.

2.1.14.2. УНУТРАШЊА ОТВОРЕНОСТ ШУМСКОГ КОМПЛЕКСА САОБРАЋАЈНИЦАМА

У самој газдинској јединици нема шумских саобраћајница. Имајући у виду чињеницу да се до сваког одсека може прићи локалним сеоским путевима, као и да се углавном ради о терену са благим нагибом, нема ни потребе за изградњом шумских путева на подручју саме газдинске јединице.

2.1.15. ПРИКАЗ НЕДРВНИХ ШУМСКИХ ПРОИЗВОДА

Шуме и шумска станишта газдинске јединице „Јадар“ пружају скромне могућности у погледу продукције осталих шумских производа, пре свега гљива, лековитог биља и других шумских плодова. Сакупљање осталих шумских производа последњих година добија све више на економском значају. Свакако да у наредном периоду треба радити на унапређењу могућности производње и откупа споредних шумских производа.

2.1.16. СЕМЕНСКИ ОБЈЕКТИ И РАСАДНИЦИ

На подручју газдинске јединице „Јадар“ нема регистрованих семенских објеката и расадника. За реализацију планова гајења шума на подручју газдинске јединице, неопходан садни материјал набављаће се у регистрованим расадницима од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије.

2.1.17. ОЦЕНА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ (БИОДИВЕРЗИТЕТА)

Приликом прикупљања таксационих података на терену за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар“, прикупљани су и подаци за оцену природних вредности (биодиверзитета) газдинске јединице. Подаци који су прикупљани односили су се на присуство дубећих мртвих стабала, лежећих мртвих стабала, делова лежећих мртвих стабала, преломљених мртвих стабала, стабала изузетних димензија, великих усамљених, сунцу изложених стабала са широком крошњом, дубећих одумирућих старих стабала, старих стабала са оштећеним или преломљеним врхом, старих стабала са оштећеном или испуцалом кором, стабала са гнездима, стабала са шупљинама, пукотинама и отворима, као и подаци о значајној заступљености маховина, лишајева и гљива на деблу.

Вредности оцене могу бити:

- Високе природне вредности (БД сума бодова 7 и више поена).
- Средње више природне вредности (БД сума бодова од 3 до 6 поена).
- Средње ниже природне вредности (БД сума бодова од 0 до 2 поена).
- Ниске природне вредности (БД сума бодова мање од 0 поена).

Оцена природних вредности (биодиверзитета) у газдинској јединици „Јадар“ приказана је у табели број 28.

Табела број 28 Оцена природних вредности (биодиверзитета)

Коначна оцена биодиверзитета	Средње ниже природне вредности		Ниске природне вредности		
БД сума бодова	0	1	-4	-3	-2
Површина ha	3,25	1,73	17,32	0,32	4,37
Површина %	12,0	6,4	64,2	1,2	16,2
Број одсека	2	1	16	1	5
	Укупан број стабала				
Дубећа мртва стабла					
Лежећа мртва стабла					
Део лежећих мртвих стабала					
Преломљена дубећа стабла					
Стабла изузетних димензија	26,4				
Велика усам. сунцу изл. стабла					
Дубећа одумирућа стара стабла					
Стара стабла са ошт. прелом. врхом	5,6				
Стара стабла са ошт. испуц. кором	5,6	17,3			
Стабла са гнездима					
Стабла са шупљ. пукотин. и отворима					
Значајна заступљ. маховина на деблу	168,6	60,6			141,8
Значајна заступљ. лишајева на деблу	79,5	34,6		6,4	41,8
Присуство гљива на деблу					

Од укупно обрасле површине газдинске јединице „Јадар“, састојинама ниске природне вредности припада 81,6% (изданацке шуме багрема и вештачки подигнута састојина еуроамеричких топола), док састојине средње ниже природне вредности чине 18,4% укупно обрасле површине (изданацке шуме граба и осталих тврдих лишћара и висока шума храста лужњака).

2.2. АНАЛИЗА СТАЊА И СПРОВЕДЕНИХ МЕРА ГАЗДОВАЊА

Газдинска јединица „Јадар“ формирана је од катастарских парцела у КО Горње Недељице и КО Слатина које су у власништву Rio Sava Exploration доо. Период за који се израђује Основа газдовања шумама (2026-2035) представља први уређајни период. У претходном периоду парцеле које су ушле у састав газдинске јединице биле су у власништву одређеног броја физичких лица. Самим тим нема података о досадашњем газдовању – промени шумског фонда по површини, запремини и запреминском прирасту, досадашњим радовима на гајењу, коришћењу и заштити шума.

2.3. ОПШТИ ОСВРТ НА ЗАТЕЧЕНО СТАЊЕ

Увидом у стање састојина газдинске јединице „Јадар“ после прикупљања и обраде података долази се до следећих закључака:

Обраслост газдинске јединице је солидна и износи 80,8%.

Постојећа намена и газдински типови у потпуности одговарају станишним условима.

Изданацке шуме чине 88% укупно обрасле површине, високе шуме учествују са 11% у укупно обраслој површини, док вештачки подигнуте састојине учествују са 1% у укупно обраслој површини.

Просечна запремина од 43,4 m³/ha представља релативно малу дрвну запремину по хектару.

У изданацким састојинама просечна запремина износи 24,6 m³/ha, што је последица великог учешћа изданацких састојина багрема испод таксационе границе. У вештачки подигнутој плантажи топола просечна дрвна запремина износи 188,6 m³/ha, док у високој састојини храста лужњака просечна дрвна запремина износи 180,7 m³/ha.

Очуване састојине чине 98,1% укупно обрасле површине, док разређене састојине чине 1,9% укупно обрасле површине.

По мешовитости стање је незадовољавајуће, јер је учешће чистих састојина 58,3%, док мешовите састојине чине 41,7 % укупно обрасле површине.

Присуство 10 различитих врста дрвећа говори о осредњем флорном богатству шума.

Стање шума по дебљинској структури за газдинску јединицу „Јадар“ је незадовољавајуће. У укупној дрвној запремини „танка“ стабла (пречници до 30 cm) учествују са 66,1%, „средње јака“ стабла (пречници 31-50 cm) чине 30,7% укупне дрвне запремине, док „јака“ стабла (пречници преко 50 cm) учествују са 3,2% у укупној дрвној запремини.

Код старосне структуре може се уочити да постоји неправилност распореда добних разреда како на нивоу газдинске јединице тако и на нивоу газдинских типова.

Здравствено стање састојина се може окарактерисати као добро. Приликом издвајања и премера састојина у газдинској јединици „Јадар“ нису примећена оштећења од фитопалошких и ентомолошких узрочника.

Спољашња отвореност газдинске јединице „Јадар“ је добра имајући у виду чињеницу да се локалним сеоским путевима може прићи свим одсецима у газдинској јединици.

2.4. ВРЕДНОСТ ШУМА

2.4.1. КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА УКУПНЕ ДРВНЕ ЗАПРЕМИНЕ

Структура дрвне запремине у газдинској јединици „Јадар“ као и разлика бруто и нето дрвне запремине приказана је у табели број 29. Разлику између бруто и нето дрвне запремине представља шумски остатак.

Табела бр. 29 Структура дрвне запремине

Врста дрвећа	бруто дрвна запремина	нето дрвна запремина	техничко дрво	техничка облица. руд.	огревно дрво	шумски остатак
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Лужњак	353,4	318,1	127,2		190,8	35,3
Граб	335,9	302,3			302,3	33,6
Багрем	195,4	175,9			175,9	19,5
ОТЛ	19,1	17,2			17,2	1,9
Клен	4,7	4,2			4,2	0,5
П.брест	5,1	4,6			4,6	0,5
Вез	2,8	2,5			2,5	0,3
Свега тврди лишћ.	916,4	824,8	127,2		697,5	91,6
I-214	38,6	32,8	29,5		3,3	5,8
Сит.липа	209,9	178,4			178,4	31,5
Бела топола	7,7	6,5			6,5	1,2
Свега меки лишћ.	256,2	217,8	29,5		188,2	38,4
Укупно ГЈ	1.172,6	1.042,5	156,7		885,8	130,1

Шумски остатак који би после сеча остао у шуми учествује од 10% (тврди лишћари) до 15% за остале меке лишћаре. Шумски остатак условно можемо сматрати „отпадом“, јер та дрвна запремина (ситна грњевина, пањеви, делови коре...) учествује у стварању хумуса.

Техничка структура дрвне запремине на нивоу газдинске јединице може се окарактерисати као незадовољавајућа, што је последица великог учешћа изданаčkih састојина, пре свега багрема. Техничко дрво се може очекивати код храста лужњака и топола I-214.

2.4.2. ВРЕДНОСТ ДРВНЕ ЗАПРЕМИНЕ У ДУБЕЋЕМ СТАЊУ

Вредност шума је утврђена методом садашње сечиве вредности. Код ове методе утврђује се вредност дрвне запремине на пању уз претпоставку да се иста користи под истим условима као етат у обрачунатој години. За утврђивање вредности дрвне запремине коришћени су као параметри израчуната нето дрвна запремина и утврђена сортиментна структура.

Табела бр. 30 Вредност дрвне запремине у дубећем стању

Врста дрвећа	Сортимент	Количина	Цена	Свега
		m³	дин/m³	дин
Лужњак	трупци F класа	25,4	27.016	686.206,4
Лужњак	трупци I класа	38,3	17.582	673.390,6
Лужњак	трупци II класа	31,8	11.942	379.755,6
Лужњак	трупци III класа	31,8	7.138	226.988,4
Лужњак	огревно I класа тврди лишћ.	190,8	3.497	667.227,6
Граб	огревно I класа тврди лишћ.	302,3	3.497	1.057.143,1
Багрем	огревно I класа тврди лишћ.	175,9	3.497	615.122,3
ОТЛ	огревно I класа тврди лишћ.	17,2	3.497	60.148,4
Клен	огревно I класа тврди лишћ.	4,2	3.497	14.687,4
П.брест	огревно I класа тврди лишћ.	4,6	3.497	16.086,2
Вез	огревно I класа тврди лишћ.	2,5	3.497	8.742,5
Свега тврди лишћ.		824,8	5.341	4.405.498,5
I-214	трупци F класа	5,9	9.036	53.312,4
I-214	трупци L класа	5,9	6.570	38.763,0
I-214	трупци I класа	8,9	4.575	40.717,5
I-214	трупци II класа	8,8	3.325	29.260,0
I-214	огревно I класа меки лишћ.	3,3	2.213	7.302,9
Сит.липа	огревно I класа меки лишћ.	178,4	2.213	394.799,2
Бела топола	огревно I класа меки лишћ.	6,5	2.213	14.384,5
Свега меки лишћ.		217,7	2.658	578.539,5
Укупно ГЈ		1.042,5	4.781	4.984.038,0

Укупна вредност дрвне запремине у дубећем стању у ГЈ „Јадар“ износи **4.984.038 динара**.

У сортиментној структури техничког дрвета за тополе I-214 трупци F и L класе учествују са по 20%, док трупци класа I и II учествују са по 25% (табела број 30). У сортиментној структури техничког дрвета лужњака трупци F класе учествују са 20%, трупци I класе учествују са 30%, трупци II и III класе учествују са по 25%.

Цене огревног дрвета узете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 134/2022-04 од 1.9.2022. године (цене огревног дрвета на пању), док су цене техничког дрвета узете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 133/2022-3 од 10.8.2022. године (цене на шумско-камионском путу) умањење за трошкове израде и транспорта. Rio Sava Exploration доо за сада нема формиран свој ценовник.

2.4.3. ВРЕДНОСТ МЛАДИХ САСТОЈИНА (без дрвне запремине)

Као вредност изданаčkih састојина испод таксационе границе по хектару, старости између 1 и 10 година, узета је оријентациона вредност од око 10% од цене оснивања плантажа и шумских култура по једном хектару, утврђене годишњим планом пословања ШГ „Београд“ за 2025. годину, имајући у виду чињеницу да Rio Sava Exploration доо за сада нема формиране планске цене.

Табела бр. 31 Вредност младих изданаčkih састојина испод таксац. границе

Порекло састојине	Старост	Површина	Вредност издан. састој.	
	година	ha	дин/ha	укупно дин
Младе изданаčke састојине	1 до 5	11,23	49.415	554.930,5
	6 до 10	5,90	49.415	291.548,5
Укупно		17,13		846.479,0

Вредност младих изданаčkih састојина испод таксационе границе у газдинској јединици „Јадар“ приказана је у табели број 31 и износи **846.479 динара**.

2.4.4. УКУПНА ВРЕДНОСТ ШУМА

Разлика бруто и нето дрвне запремине приказана је као шумски остатак у количини од 130,1 m³. Развојем технологије и потребама за биомасом, временом ће шумски остатак имати своју употребну вредност, а самим тим и своју цену.

Укупна количина нето дрвне запремине износи 1.042,5 m³. Укупна вредност дрвне запремине на пању у газдинској јединици „Јадар“ износи **4.984.038 динара**.

Вредност изданаčkih састојина испод таксационе границе у газдинској јединици „Јадар“ износи **846.479 динара**.

Табела бр. 32 Укупна вредност шума

Вредност	динара
Вредност дрвне запремине на пању	4.984.038,0
Вредност изданаčkih састојина без премера	846.479,0
Укупна вредност шума	5.830.517,0

Укупна вредност шума у газдинској јединици „Јадар“ приказана је у табели број 32 и износи **5.830.571 динара**.

3.0. ФУНКЦИЈЕ ШУМА, ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ГАЗДОВАЊА

3.1. ФУНКЦИЈЕ И НАМЕНЕ ШУМА

Да би се сагледао и проценио значај газдинске јединице и њене функције у обезбеђењу бројних потреба становника града Лознице, потребно је утврдити следеће критеријуме:

- општи положај шуме у простору;
- конкретне потребе становништва у односу на шуму;
- особеност шумског комплекса;
- постојеће планове и студије друштвеног и привредног живота;

Конкретне потребе становништва у односу на шуму одређене су различитим садржајима које шума нуди, заштитом становништва и имовине од поплава, потребом за огревом, заштита од ветра и спречавања стварања снежних наноса посебно у зонама поред путева, активностима везаним за лов и риболов, одмор и рекреацију. Општи положај шума у простору одређен је административним границама града, као и положајем у односу на саобраћајну повезаност шумског комплекса са корисницима тог простора.

Особености шумског комплекса дефинисане су особинама станишта састојина, стањем флоре и фауне и основном наменом шума. Постојећи планови и студије друштвеног и привредног развоја указују на садашње и будуће потребе друштва у односу на шуму, као и усмеравање циљева будућег газдовања шумама.

Све функције шума, условно према значају, могу се сврстати у три групе (М.Медаревић, 1991.):

1. Еколошке (заштитне) функције;
2. Производне функције;
3. Социјалне функције;

Еколошке функције шума подразумевају заштитне, хидролошке, климатске, здравствене и друге функције.

Производне функције подразумевају производњу дрвета (техничког и просторног), дивљачи (крупне и ситне), шумског семена и осталих производа шума (лековито биље, печурке, шумски плодови, смола и др.), као и производњу кисеоника- посебно специфичне и врло значајне функције шума.

У социјалне функције шума спадају туристичко- рекреативне, образовне, научно- истраживачке, одбрамбене и друге функције.

У свакој шуми истовремено се остварује више функција шума, које се међусобно допуњавају и имају мањи или већи значај за целокупно друштво. Испуњење што већег броја функција шума и њихова просторна и временска усклађеност, основна је поставка и критеријум којим се треба водити при изради основа и планских докумената.

Полазећи од садашњег стања шума, сагледавања потреба унапређења шумских екосистема у циљу очувања и заштите животне средине, као и опште корисне функције за потребе становништва потребно је довођење шума у њихово функционално стање.

На основу положаја газдинске јединице „Јадар“ у простору, произилазе следеће функције:

1. заштита од вода;
2. производна;
3. заштита природе;
4. заштита вода;
5. шуме у оквиру урбанизованих зона;
6. излетничко-рекреативна;
7. ловно-туристичка;
8. образовно-научна;

Према глобалној намени ова газдинска јединица је сврстана у 12 - шуме са приоритетном заштитном функцијом. Основна намена газдинске јединице је 24 - заштита од вода (водозаштита).

3.2. ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

Циљеви газдовања шумама представљају основно опредељење и полазни елемент у планирању. Полазећи од положаја ове газдинске јединице, као и од многобројних потреба, садашњих и будућих утврђују се општи и посебни циљеви газдовања шумама.

3.2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

Општи циљеви газдовања шумама дефинисани су Законом о шумама, Законом о водама и Законом о заштити природе. Очување, заштита и унапређење стања шума, коришћење свих потенцијала шума и њихових функција и подизања нових шума ради постизања оптималне шумовитости, општи су циљеви које треба постићи.

Остварење трајности приноса и прираста је општи циљ газдовања шумама.

3.2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА

Посебни циљеви газдовања шумама проистичу из општих циљева и условљени су особеношћу газдинске јединице.

Наменска целина 24 - заштита од вода

Газдински тип 1210 Вештачки подигнуте плантаже топола:

Краткорочни циљ - у вештачки подигнутим плантажама еуроамеричких топола извршити обнављање састојина по истеку опходње у што краћем временском року.

Дугорочни циљ – трајна заштита земљишта од штетног утицаја вода имајући у виду чињеницу да се ове плантаже налазе у непосредној близини реке Јадар. По истеку опходње извршити обнављање састојина.

Газдински тип 2821 Издавачке мешовите шуме ОТЛ – Високе мешовите шуме ОТЛ:

Краткорочни циљ - неговати састојине путем селективних прореда и санитарних сеча. Припремити састојине за обнављање по истеку опходње.

Дугорочни циљ - трајна заштита земљишта од штетног утицаја вода. По истеку опходње извршити обнављање ових састојина.

Газдински тип 2920 изданацке шуме багрема:

Краткорочни циљ - У изданацким састојинама багрема по истеку опходње извршити обнављање. Извршити оштећивање односно пресецање корновог система и на тај начин иритирати раст из жила. У младим багремовим састојинама извршити меру неге чишћења како би се уклонило жбуње и избојци из преосталих пањева.

Дугорочни циљ – трајна заштита земљишта од вода. Остварити правилан распоред добних разреда и тако постићи трајност приноса и прираста.

Газдински тип 2410 Високе мешовите шуме лужњака:

Краткорочни циљ - у високим састојинама лужњака мерама неге (проредама) поправити постојеће стање, пре свега здравствено, и припремити састојине за обнављање.

Дугорочни циљ - спровођењем мера неге и заштите, односно правилним газдовањем произвести дрвну запремину најбољег квалитета, односно највеће вредности, незанемарујући остале функције шуме. По истеку опходње извршити обнављање.

3.3. УЗГОЈНЕ, УРЕЂАЈНЕ И СПЕСИФИЧНЕ МЕРЕ ГАЗДОВАЊА

3.3.1. УЗГОЈНЕ МЕРЕ

Основне мере за остваривање циљева газдовања шумама узгојне природе су:

- Избор система газдовања;
- Избор узгојног и структурног облика;
- Избор врсте дрвећа и размера њихове смесе;
- Избор начина неге;
- Избор начина сече и коришћења;

Избор система газдовања:

Систем газдовања одређен је начином сече и обнављања старих састојина. Свака састојина за себе представља једну целину и она је основ за састојинско газдовање.

Састојинско газдовање чисте сече и обнављање примењиваће се у плантажама еуроамеричких топола, изданацким састојинама багрема.

Састојинско газдовање – оплодна сеча кратког и дугог периода обнављања примењиваће се у високим састојинама лужњака и изданацким састојинама ОТЛ.

Избор узгојног и структурног облика:

Утврђен је висок узгојни облик за високе шуме лужњака и вештачки подигнуте плантаже топола. За изданацке састојине ОТЛ, као и багрема задржава се ниски узгојни облик.

По свом структурном облику све састојине које припадају газдинским типовима 1210, 2410, 2821, 2920 су једнодобне, и као такве се даље задржавају.

Избор врста дрвећа

Главне врсте дрвећа су и даље аутохтоне врсте: лужњак, граб, ОТЛ. Површине планиране за пошумљавање пошумиће се садњом садница храста лужњака.

Избор начина сече и обнављања

Од избора начина сече обнављања зависи структура будућих састојина и целокупни газдински поступак, елементи за сва планска разматрања и поступак за одређивање приноса и обезбеђивање трајности приноса.

Начин обнављања зависи од биолошких особина врста дрвећа који граде састојине, особина станишта и економских прилика.

- За вештачки подигнуте састојине еуроамеричких топола примењиваће се чиста сеча уз обнављање садњом садница клонова тополе.
- За састојине багрема вршиће се чиста сеча и вегетативно обнављање.
- За високе састојине лужњака примењиваће се обнављање природним путем оплодним сечама.
- За изданачке састојине ОТЛ вршиће се конверзија у виши узгојни облик путем оплодних сеча.

Избор начина неге састојина

-У изданачкој шуми ОТЛ (одељење 2а) и високој шуми лужњака (одељење 2h) вршиће се селективна прореда умереног интензитета.

Остале мере неге које треба извршити:

- Окопавање и прашење (518) обавиће се у културама лужњака.
- Уклањање корова машински (516) обавиће се у културама лужњака у три наврата.

Извршење претходно поменутих планираних мера неге зависиће од примењене технологије пошумљавања, стим што је обавезно у случају подизања засада класичним техникама пошумљавања.

- Чишћење у младим природним састојинама багрема.

3.3.2. УРЕЂАЈНЕ МЕРЕ

Избор опходње и дужина подмладног раздобља.

За плантаже топола одређује се опходња 25 година.

За изданачке састојине ОТЛ одређује се опходња од 80 година.

За изданачке шуме багрема одређује се опходња од 30 година.

За високе састојине лужњака одређена је опходња од 160 година.

Опходњу треба прихватити као **орјентациону величину**, при чему сваку састојину треба посматрати посебно.

Шумско земљиште погодно за пошумљавање

Период за пошумљавање шумског земљишта износи 10 година, односно пошумљавање ће се реализовати у овом уређајном раздобљу.

4.0. ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА И ПРОЦЕНА ОЧЕКИВАНИХ ЕФЕКТА

4.1. ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

4.1.1. ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА

Планом гајења шума утврђује се врста и обим радова на обнови, реконструкцији и подизању нових шума.

4.1.1.1. ПЛАН ОБНАВЉАЊА И ПОДИЗАЊА НОВИХ ШУМА

У овом уређајном раздобљу у газдинској јединици „Јадар“ планирани су радови на подизању нових шума.

ПРИПРЕМНИ РАДОВИ

Табела бр. 33 Припремни радови

Газдински тип	Комплетна припрема терена за пошумљавање 127	Размеравање и обележавање 214	Бушење рупа машински (плитка садња) 218	Укупно
	Површина	Површина	Површина	Површина
	ha	ha	ha	ha
Чистине	2,70	2,70	2,70	8,10
Укупно ГЈ	2,70	2,70	2,70	8,10

План припремних радова који претходе подизању нових шума приказан је у табели број 33.

Комплетна припрема терена за пошумљавање (127) извршиће се на радној површини од 2,70 ha.

Комплетна припрема терена подразумева:

- тарупирање подраста машински;
- сакупљање режијског отпада;
- вађење пањева ручно (по потреби);

Размеравање и обележавање за садњу садница (214) извршиће се на 2,70 ha радне површине.

Бушење рупа машински - плитка садња (218) извршиће се на 2,70 ha радне површине.

Добро извршени радови на припреми терена и земљишта омогућавају лакшу садњу, бољи пријем садница и у многоне олакшавају будуће мере неге.

ПОШУМЉАВАЊЕ

Табела бр. 34 Пошумљавање

Газдински тип	Пошумљавање садњом 317	Укупно
	Површина	Површина
	ha	ha
Чистине	2,70	2,70
Укупно ГЈ	2,70	2,70

У овом уређајном раздобљу извршиће се пошумљавање на укупној површини од 2,70 ha (табела број 34).

Пошумљавање ће се извршити садњом садница храста лужњака на површини од 2,70 ha.

Садњу садница храста лужњака извршити у размаку 2 m x 2,5 m. Потребан број садница по хектару износу 2.000. Потребно је да садница буде висока око 70 cm, са бусеном и са развијеном лисном површином. У случају да саднице буду са голим кореном, морају увек бити влажног корена, а после садње их обавезно залити.

Приликом одређивања места садње треба користити смакнуту садњу тако да би сваки други ред био померен за половину дужине растојања садница из претходног реда.

Опште смернице

- Пошумљавање треба вршити у јесен, када опадне лишће у расадницима па све док се земљиште не почне смрзавати или не падне снег.

- Садња је могућа и у пролеће од тренутка одмрзавања земље па све до активирања пупољака.

- Садни материјал пре свега треба да буде здрав.

- Период од тренутка вађења садница у расадницима до тренутка пошумљавања треба да буде што краћи.

- Транспорт садница треба да буде пажљив, односно да се спречи закидање (прелом) садница. Оштећене и преломљене саднице треба одбацити.

- Пре садње треба извршити обележавање и мерења тако да се по могућности постигне смакнута садња. Таквом садњом постижемо за 15% већи простор за саднице. Поред тога постиже се боља пуноћа и облост стабала. Саднице добијају већу површину за развој круна.

- Садни материјал треба да буде школован, са бусеном и упакован.

- Збијање земљишта треба вршити у више наврата у циљу спречавања смрзавања или исушивања корена. Земља око садница треба да је у истој равни са околним земљиштем.

- Уколико се укаже потреба (суша) саднице **обавезно залити**.

- У случају недостатка довољног броја садница врста планираних за пошумљавање, употребити саднице других врста које одговарају датим станишним условима.

ПОПУЊАВАЊЕ

Табела бр. 35 Попуњавање

Газдински тип	Попуњавање подигнутих култура садњом 414	Укупно
	Површина	Површина
	ha	ha
Чистине	2,70	2,70
Укупно ГЈ	2,70	2,70

Попуњавање вештачки пошумљених површина садњом садница извршиће се на укупној радној површини од 2,70 хектара (табела 35).

План попуњавања је орјентациона величина, док ће се стварна потреба за попуњавањем видети у наредне 2 до 3 године. У сваком случају попуњавање ће се вршити док се не обнови цела површина.

- Попуњавање новоподигнутих култура треба извршити наредне године док се не постигне подмлађивање на 100% површине.
- Попуњавање новоподигнутих култура треба извршити после прве вегетације.
- Попуњавање треба вршити са садницама годину дана старијим, односно исте старости као и примљене саднице.

4.1.1.2. ПЛАН РАСАДНИЧКЕ ПРОИЗВОДЊЕ

Укупна потребна количина садног материјала да би се реализовали планирани радови на пошумљавању у газдинској јединици „Јадар“ износи 6.480 садница (табела број 36).

Табела бр. 36 Потребан број садница и семена

Врста	Саднице	Семе
	ком	kg
Лужњак	6.480	
Укупно ГЈ	6.480	

Заливање садница у редовним условима вршити по потреби, а **обавезно** у случају појаве суша. Пожељно је у првој години извршити фолијарно ђубрење.

Саднице хрста лужњака садити у размаку 2 x 2,5 метра, односно 2.000 садница по хектару, због лакшег извођења радова на нези новооснованих култура. Саднице лужњака треба да буду старости три године, у кесама или пластичним саксијама запремине бар 1,5 литара. Потребно је да садница буде висока око 70 cm, са развијеном лисном површином. Такве саднице уз стриктну примену планираних мера неге имају шансе да преживе. Попуњавање треба вршити са садницама годину дана старијим, односно исте старости као и примљене саднице.

Битно је да садни материјал буде доброг квалитета и да је период од тренутка вађења садница до тренутка садње што краћи, да би се спречило промрзавање или губитак влаге.

4.1.1.3. ПЛАН НЕГЕ ШУМА

ПЛАН ПРОРЕДНИХ СЕЧА

Комбиноване сече по узгојним групама у функцији плана проредних сеча у газдинској јединици „Јадар“ планиране су на површини од 4,70 ha (табела број 37). Интезитет прореда у односу на запремину и прираст планиран је у зависности од стања сваке састојине.

Табела бр. 37 План проредних сеча

Газдински тип	Прореде у издавачким шумама 533	Прореде у вештачки подигнутим шумама 532	Прореде у високим шумама 534
	Површина	Површина	Површина
	ha	ha	ha
2410			2,97
2821	1,73		
Укупно ГЈ	1,73		2,97
Укупно прореде	4,70		

У издавачким састојинама комбиноване сече по узгојним групама у функцији плана проредних сеча планиране су на радној површини од 1,73 хектара, док су у високој састојини лужњака ове сече планиране на површини од 2,97 хектара.

МЕРЕ НЕГЕ

Успешност природног обнављања састојина, као и новоподигнутих култура, у великој мери зависи од добро испланираних и спроведених адекватних мера неге.

Табела бр. 38 Мере неге

Врсте рада	Уклањање корова машински	Окопавање и прашење у културама	Чишћење у младим састојинама	Укупно ГЈ
Газдински тип	Површина	Површина	Површина	Површина
	ha	ha	ha	ha
Чистине	8,10	8,10		16,20
2920			8,42	8,42
Укупно ГЈ	8,10	8,10	8,42	24,62

У табели број 38 приказане су мере неге које су планиране у овом уређајном раздобљу у газдинској јединици „Јадар“ за сваки вид рада, као и радне површине на којима ће се планиране мере неге спроводити.

Укупна планирана радна површина на којој ће се изводити мере неге у газдинској јединици „Јадар“ износи 24,62 хектара.

Уклањање корова машински (516) планирано је на радној површини од 8,10 ha. Изводиће се у будућим културама лужњака, после окопавања и прашења. Ову радну операцију најбоље је вршити између два максимума раста избојака, односно у зависности од године, крајем маја и почетком јуна.

Уклањање корова теба вршити минимум док саднице не израсту до 70 cm (**ако буде потребно два пута у току године**), тако да се омогући довољан доток светлости и развијање садница у дебљину. Тиме се спречава да саднице постигну превелику виткост, а самим тим избегне полагање. Смањиће се конкуренција за хранљивим материјама и побољшати транспирација.

Окопавање и прашење у културама (518) изводити након оснивања шумске културе, ради регулисања водног режима земљишта и уништавања корова које омета развој нове културе. Окопавањем се уклања коров, прашењем се врши рахлање површинског слоја земљишта, које постаје растресито и на тај начин се спречава испаравање постојеће влаге. Најповољније време је после кише. Том мером се постиже бољи раст корена у дубину. Окопавање и прашење треба обавити пре уклањања корова како би се избегло оштећивање младих садница које могу бити сакривене у корову. Окопавање и прашење треба извршити у три наврата. Укупна планирана радна површина износи 8,10 ha.

Мере неге чишћења младих састојина (526) багрема извршити на радној површини од 8,42 ha. После три до пет година од вегетативног обнављања, у младим багровим састојинама извршити меру неге чишћења како би се уклонило жбуње и избојци из преосталих пањева. Свести број избојака из жила на 2.000 – 2.500 комада по хектару. Цела површина одсека треба да буде обрасла.

4.1.2. ПЛАН ЗАШТИТЕ ШУМА

У циљу превентивне заштите шума планирају се следеће мере:

- Чување шума од бесправног коришћења и злоупотреба.
- Праћења појава биљних болести и штетних инсеката.
- Праћење појаве сушења стабала.
- Успостављање шумског реда након сече.
- Праћење и заштита шума од пожара, посебно у летњим месецима, постављањем знакова обавештења и забране ложења.

У циљу унапређења заштите, неопходно је спроводити превентивне мере:

- стална и строга примена законских прописа;
- забрана ложења ватре у шуми и ближој околини на удаљености мањој од 200 метара, до руба шуме;
- постављање табли обавештења и упозорења;

Табела бр. 39 План заштите

Газдински тип	Заштита шума од биљних болести 611	Заштита шума од ентомол. обољења 612	Заштита шума од дивљачи 614	Укупно ГЈ
	Површина	Површина	Површина	Површина
	ha	ha	ha	ha
Чистине	2,70	2,70	2,70	8,10
Укупно ГЈ	2,70	2,70	2,70	8,10

Укупна радна површина на којој су планиране мере заштите у газдинској јединици „Јадар“ износи 8,10 хектара (табела бр. 39).

У будућим младим храстовим културама једна од најбитнијих мера је заштита против пепелнице (*Microsphaera alphitoides*) и она ће се вршити на површини од 2,70 ha. Заштиту треба вршити од маја месеца препаратима на бази бакра. У одсеку 1/3 који се преклапа се са потенцијалним Натура 2000 подручјем pSCI „**Коренита**“, за заштиту биља у младим културама употребљавати серификована биолошка средства. Како је тешко предвидети јачину и учесталост напада пепелнице, неопходно је стално праћење, а по потреби третман поновити.

Планирана заштита од ентомолошких обољења извршиће се на укупној површини 2,70 ha. Од штетних инсеката могу се појавити губар, храстов савијач, велики и мали марзовац и др. Код састојина тврдих лишћара треба стално пратити развој популације губара. Уколико се појаве у већем броју обавезно вршити скидање легала и спречити развој каламитета.

Заштита од дивљачи је планирана на површини од 2,70 ha. Код младих култура тврдих лишћара за заштиту од дивљачи користити репеленте.

У младим подигнутим културама неопходно је забранити пашарење, док културе не достигну старост од пет година.

Делови првог одељења, одсеци 1/g и 1/3 газдинске јединице „Јадар“ преклапају се са потенцијалним Натура 2000 подручјем pSCI „**Коренита**“.

Мере које треба предузети за очување приоритетних шумских станишта су:

- очувати врсте значајне за тип станишта;
- забрана уношења страних (алохтоних) врста и генетски модификованих организама;
- осигурати адекватне мере за очување угрожених и ретких дивљих врста као и редовно праћење њиховог стања (мониторинг);
- приликом извођења завршног сека већих шумских површина, где год је то могуће, остављати мање непосечене површине;
- очувати у највећој мери рубове шума;
- осигурати продужење сечиве зрелости домаћих врста;
- за заштиту биља у младим културама употребљавати серификована биолошка средства;
- за пошумљавање где то допуштају услови станишта планирати аутохтоне врсте дрвећа;

Забрањени су радови и активности који могу да угрозе живи свет реке Корените, уништавање и узнемиравање дивљих врста и да проузрокују уништавање и нарушавање њихових станишта, као и радови који могу изазвати замућење воде дуже од три дана и чији интезитет може утицати на акватичне организме.

Забрањено је уништавање или измена микростаништа као што су влажне ливаде и баре, које представљају репродуктивне центре инсеката, водоземаца и гмизаваца.

Од заштићених биљних врста на подручју газдинске јединице „Јадар“ присутна је **широколисна кострика (*Ruscus hypoglossum*)** у одсеку 2/a и **оштролисна кострика (*Ruscus aculeatus*)** у одсеку 2/h.

У циљу заштите строго заштићених, заштићених и угрожених врста спровести следеће мере:

- Очувати евидентиране приоритетне типове станишта за заштиту:
 1. Шуме лужњака (*Quercus robur*) и граба (*Carpinus betulus*).
 2. Умерено влажне брдске ливаде, сталне мезотропне стајаће воде.
- Очувати екосистеме и предеоне карактеристике предметног подручја са посебним освртом на диверзитет, структуру и порекло екосистема, као и структуру предела.

- У складу са чланом 7. Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/2010, 47/2011, 98/2016), обезбедити спровођење мера и активности на заштити и очувању строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, са посебним освртом на групу најугроженијих и ретких врста птица уколико се уоче на подручју газдинске јединице, као што су: грлица (*Streptopelia turtur*), црна жуна (*Dryocopus martius*), шумска шева (*Lullula arborea*), дрозд имелах (*Turdus viscivorus*), сива жуна (*Picus canus*), сеоски детлић (*Dendrocopus syriacus*) које су евидентирани на ширем подручју у којем се налази и газдинска јединица „Јадар“.

Потребно је евидентирати и картирати у бази података гнезда птица грабљивица уколико се уоче на стаблима, а затим са стручњацима Завода за заштиту природе Србије извршити њихову идентификацију. Предвидети остављање и картирање стабала са природним дупљама која су значајна за гнежђење птица дупљашица (неке врсте из рода сова, детлића и певачица).

Да би се обезбедио биолошки диверзитет остављати одређен број хабитних стабала (минимално 5 стабала по хектару) да спонтано заврше животни циклус (одумрла стабла, шупља стабла, стабла изузетних димензија).

4.3. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ШУМА

4.1.3.1. ПЛАН СЕЧЕ ШУМА И КАЛКУЛАЦИЈА ПРИНОСА

План сече шума обухвата план сеча обнављања -**главни принос** и план комбинованих сеча по узгојним групама - **претходни принос**. План сеча приказан је по газдинским типовима, врсти приноса, врсти сеча и врсти дрвећа.

4.1.3.2. ПЛАН ОБНАВЉАЊА ШУМА (главни принос)

У овом уређајном раздобљу у газдинској јединици „Јадар“ нису планиране сече обнављања шума.

4.1.3.3. ПЛАН СЕЧА ПО УЗГОЈНИМ ГРУПАМА (претходни принос)

План сеча поузгојним групама по газдинским типовима приказан је у табели број 40.

Табела бр. 40 План сеча по узгојним групама – по газдинским типовима

Газдински тип	Површина радна	Стање шума				Претходни принос		Интезитет	
		V		Zv				V	Zv
	ha	m³	m³/ha	m³	m³/ha	m³	m³\ha	%	%
2410	2,97	536,6	180,7	9,3	3,1	55,4	18,7	10,3	59,6
2821	1,73	253,7	146,6	4,3	2,5	38,4	22,2	15,1	89,3
Намена 24	4,70	790,3	168,1	13,6	2,9	93,8	20,0	11,9	69,0
Укупно ГЈ	4,70	790,3	168,1	13,6	2,9	93,8	20,0	11,9	69,0

Комбинована сеча у функцији плана проредних сеча планирана је на површини од 4,70 хектара.

Принос који ће се остварити на овај начин износи 93,8 m³ дрвне запремине. Интезитет прореде износи 11,9% по запремини, односно 69% по запреминском прирасту.

Табела бр. 41 План сеча по узгојним групама - по врстама дрвећа

Врста дрвећа	Принос	Интезитет сече у односу на запремину	Интезитет сече у односу на претх. принос
	m ³	%	%
Лужњак	11,6	4,0	12,4
Граб	46,9	15,0	50,0
Багрем	9,4	100,0	10,0
Свега тврди лишћ.	67,9	11,1	72,4
Ситнолисна липа	25,9	20,8	27,6
Свега меки лишћ.	25,9	20,8	27,6
Укупно ГЈ	93,8	12,7	100,0

У табели број 41 приказан је претходни принос по врстама дрвећа за газдинску јединицу „Јадар“.

У приносу који ће се остварити комбинованим сечама у функцији плана проредних сеча граб учествује са 50%, лужњак учествује са 12,4%, ситнолисна липа учествује са 27,6% и багрем учествује са 10%.

4.1.3.4. УКУПАН ПЛАН СЕЧА ПО ГАЗДИНСКИМ ТИПОВИМА

Табела бр. 42 Укупан принос по газдинским типовима

Газдин. тип	Радна површ.	Стање шума				Главни принос	Претх. принос	Укупни принос	Интезитет.	
		V		Zv					V	Zv
	ha	m³	m³\ha	m³	m³\ha	m³	m³	m³	%	%
2410	2,97	536,6	180,7	9,3	3,1		55,4	55,4	10,3	59,6
2821	1,73	253,7	146,6	4,3	2,5		38,4	38,4	15,1	89,3
Намена 10	4,7	790,3	168,1	13,6	2,9		93,8	93,8	11,9	69,0
Укупно ГЈ	4,7	790,3	168,1	13,6	2,9		93,8	93,8	11,9	69,0

Укупан планиран принос за газдинску јединицу „Јадар“ по газдинским типовима и врсти приноса приказан је у табели број 42.

Укупан планиран принос за газдинску јединицу „Јадар“ који ће се остварити у овом уређајном раздобљу износи 93,8 m³ бруто дрвне запремине и то комбинованим сечама по узгојним групама у функцији плана проредних сеча (претходни принос).

4.1.3.5. УКУПАН ПЛАН СЕЧА ПО ВРСТАМА ДРВЕЋА

Укупан планиран принос за газдинску јединицу „Јадар“ по врстама дрвећа и врсти приноса приказан је у табели број 43.

Табела бр. 43 Укупан принос по врстама дрвећа

Врста дрвећа	Главни принос	Претходни принос	Укупан принос	Учешће
	m³	m³	m³	%
Лужњак		11,6	11,6	12,4
Граб		46,9	46,9	50,0
Багрем		9,4	9,4	10,0
Свега тврди лишћ.		67,9	67,9	72,4
Ситнолисна липа		25,9	25,9	27,6
Свега меки лишћ.		25,9	25,9	27,6
Укупно ГЈ		93,8	93,8	100,0

У укупном планираном приносу највеће учешће има граб са 50%, затим следи ситнолисна липа са 27,6%, лужњак са 12,4% и багрем са 10%.

Принос који би се остварио сечама као последица евентуалних **археолошких истраживања** у зони 3 локалитета „Пауља“, као и сечама у циљу реализације **пројекта експлоатације и прераде минерала јадарита „Јадар“** биће евидентиран као **ванредни принос**.

4.1.3.6. СМЕРНИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ДРВНЕ ЗАПРЕМИНЕ

За обрачун дрвне запремине код појединих врста дрвећа у газдинској јединици „Јадар“, при реализацији планова коришћења, потребно је користити следеће тарифе:

- Лужњак – лужњак (високе шуме) Равни Срем;
- Граб – граб (изданацка) Србија;
- Багрем – багрем Војводина;
- Ситнолисна липа – липа (изданацке шуме) Фрушка гора;
- Топола I-214 – еур.топола Војводина;
- ОТЛ - граб (изданацка) Србија;
- Клен - граб (изданацка) Србија;
- Пољски брест - граб (изданацка) Србија;
- Вез – китњак (изданацка) Србија;
- Бела топола – бела топола Војводина;

4.1.3.7. СМЕРНИЦЕ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ СЕЧЕ

Планови коришћења шума утврђени Основом газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар“ детаљно се разрађују у извођачким плановима газдовања шумама, са тим што се усклађују по фазама радова на гајењу и коришћењу шума.

Приликом вршења сеча строго треба обратити пажњу на смер обарања стабала да се не оштете суседна стабла.

Извлачење и изношење посеченог дрвног материјала треба вршити тако да се што мање оштећују земљиште и путеви. Посечен дрвни материјал треба у што краћем року транспортовати из газдинске јединице.

Приликом сече обавезно поставити табле упозорења. Посебно треба назначити и обезбедити место сече и извлачења. Упознати јавност са планираним сечама.

Стриктно поштовање смерница датим у **Правилнику о шумском реду („Службени гласник РС“ 38/2011, 75/2016, 94/2017, 87/2021).**

4.1.4. ПЛАН ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА ШУМСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА

У самој газдинској јединици „Јадар“ нема шумских саобраћајница. Имајући у виду чињеницу да се до сваког одсека може прићи локалним сеоским путевима, као и да се углавном ради о терену са благим нагибом, нема ни потребе за изградњом шумских путева на подручју саме газдинске јединице.

4.1.5. ПЛАН УРЕЂИВАЊА ШУМА

Важност Основе за газдовање шумама за газдинску јединицу „Јадар“ је од 01.01.2026. године до 31.12.2035. године и примењиваће се од добијања решења од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Раздужење Основе за газдовање шумама за газдинску јединицу „Јадар“ извршиће се у задњој години важења основе.

Припремни и теренски радови (обнављање спољних и унутрашњих граница, издвајање и опис састојина, таксациони премејер) за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар“ за период 2036.-2045. година извршиће се у току вегетационог периода 2034. године, док ће се канцеларијски радови (унос и обрада података, израда планова газдовања, израда текстуалног дела основе и тематских карата) на изради Основе газдовања шумама извршити у току 2035. године.

4.1.6. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ОСТАЛИХ ШУМСКИХ ПРОЗВОДА

Шуме и шумска станишта газдинске јединице „Јадар“, имајући у виду релативни малу површину саме газдинске јединице, пружају скромне могућности у погледу продукције осталих шумских производа. Имајући у виду ову чињеницу није планирано коришћење осталих шумских производа у овом уређајном раздобљу.

4.1.7. ПРОЈЕКЦИЈА УТИЦАЈА НА ШУМСКИ ФОНД, ОЧЕКИВАНЕ ЕКОЛОШКЕ, СОЦИЈАЛНЕ И ЕКОНОМСКЕ ЕФЕКТЕ

Планирани радови у овом уређајном раздобљу у газдинској јединици „Јадар“ требало би да унапреде садашње стање, да се постигну циљеви газдовања који су у функцији постизања дугорочног општег циља, а то је постизање оптималног стања шума на датом станишту и обезбеђивање функције трајности. На бази садашњег стања шума и шумског земљишта, а под претпоставком да се планирани радови реализују на крају уређајног периода, очекујемо следеће стање шума:

Пошумљавањем 2,7 хектара подићи ће се нове културе и приближити се максималној обраслости од 88,9%.

Мере неге младих састојина извршиће се на укупној радној површини од 25,26 хектара.

Укупан принос који ће се остварити реализацијом планова коришћења износи 93,8 m³ дрвне запремине и то комбинованим сечама у функцији плана проредних сеча.

Комбиноване сече у функцији плана проредних сеча извршиће се на 4,7 хектара, чиме ће се поправити постојеће стање шума.

4.2. ЕКОНОМСКО - ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА – просечно годишње

Економско - финансијска анализа о газдовању шумама усклађује обим радова на гајењу и коришћењу шума и утврђује износ средстава за извршене радове предвиђене основом газдовања шумама. У циљу утврђивања финансијског резултата извршено је билансирање прихода и расхода коришћења шума просечно годишње.

4.2.1. ВРСТА И ОБИМ ПЛАНИРАНИХ РАДОВА

4.2.1.1. КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА СЕЧИВЕ ЗАПРЕМИНЕ

Табела бр. 44 Квалификациона структура сечиве запремине - просечно годишње

Врста дрвећа	десетогод. принос	брuto годиш. запремина	нето годиш. запремина	техничко дрво	техничка облица. руд.	огревно дрво	шумски отпад
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Лужњак	11,6	1,2	1,0	0,4		0,6	0,1
Граб	46,9	4,7	4,2			4,2	0,5
Багрем	9,4	0,9	0,8			0,8	0,1
Свега тврди лишћ.	67,9	6,8	6,0	0,4		5,6	0,7
Ситнолисна липа	25,9	2,6	2,2			2,2	0,4
Свега меки лишћ.	25,9	2,6	2,2			2,2	0,4
Укупно Г.Ј.	93,8	9,4	8,2	0,4		7,8	1,1

Планирани етат у газдинској јединици „Јадар“ у овом уређајном раздобљу износи **93,8 m³** бруто дрвне запремине. Нето годишња сечива дрвна запремина износи 8,2 m³. Техничко дрво у нето годишњој сечивој дрвној запремини учествује са 0,4 m³, док учешће огревног дрвета износи 7,8 m³.

Табела бр. 45 Сортиментна структура нето годишње сечиве запремине

Врста дрвећа	Сортимент	Количина
		m ³
Лужњак	трупци II класе	0,4
Лужњак	огревно дрво I класе	0,6
Граб	огревно дрво I класе	4,2
Багрем	огревно дрво I класе	0,8
Свега тврди лишћ.		6,0
Ситнолисна липа	огревно дрво I класе	2,2
Свега меки лишћ.		2,2
Укупно ГЈ		8,2

Сортиментна структура нето годишње сечиве запремине по врсти дрвећа, у газдинској јединици „Јадар“, приказана је у табели број 45. Укупна нето годишња сечива дрвна запремина износи 8,2 m³.

4.2.1.2. ВРСТА И ОБИМ ПЛАНИРАНИХ УЗГОЈНИХ РАДОВА

План гајења шума одређен је обимом и врстом радова. Врста и обим рада детаљно су образложени у поглављу 4.1.1. - план гајења шума.

Планирани узгојни радови са радном површином, за газдинску јединицу „Јадар“ приказани су у табели број 46.

Табела бр. 46 Узгојни радови- просечно годишње

Врста радова / код	Површина радна ha	Годишња ha
Комплетна припрема терена за пошумљавање -127	2,70	0,27
Размеравање и обележавање -214	2,70	0,27
Бушење рупа машински (плитка садња) -218	2,70	0,27
Пошумљавање садњом садница -317	2,70	0,27
Попуњавање подиг.култура садњом -415	2,70	0,27
Уклањање корова машински -516	8,10	0,81
Окопавање и прашење у културама -518	8,10	0,81
Мере неге чишћења у младим састојинама -526	9,06	0,91
Прореде у изданацким шумама -533	1,73	0,17
Прореде у високим шумама -534	2,97	0,30
Свега нега шума	43,46	4,35

Просечно годишње, у газдинској јединици „Јадар“ у овом уређајном раздобљу, изводиће се узгојни радови на 4,35 хектара радне површине.

4.2.1.3 ПЛАН ЗАШТИТЕ ШУМА - просечно годишње

Планирани радови на заштити шума са радном површином, за газдинску јединицу „Јадар“ приказани су у табели број 47.

Табела бр. 47 План заштите шума - просечно годишње

Врста радова	Површина радна ha	Годишње ha
Заштита шума од биљних болести - 611	2,70	0,27
Заштита шума од ентомолошких обољења - 612	2,70	0,27
Заштита шума од дивљачи - 614	2,70	0,27
Мониторинг здравственог стања	26,99	2,70
Свега заштита шума	35,09	3,51

Просечно годишње, у газдинској јединици „Јадар“ у овом уређајном раздобљу, изводиће се радови на заштити шума на 3,51 хектара радне површине.

План заштите од фитопатолошких обољења, ентомолошких обољења, дивљачи и других штеточина подразумева редован мониторинг здравственог стања у циљу благовременог откривања поменутих обољења и штета.

У будућим младим храстовим културама једна од најбитнијих мера је заштита против пепелнице (*Microsphaera alphitoides*) и она ће се вршити на површини од 2,70 ha. Заштиту треба вршити од маја месеца препаратима на бази бакра. У одсеку 1/3 који се преклапа се са потенцијалним Натура 2000 подручјем рSCI „**Коренита**“, за заштиту биља у младим културама употребљавати серификована биолошка средства. Како је тешко предвидети јачину и учесталост напада пепелнице, неопходно је стално праћење, а по потреби третман поновити.

Планирана заштита од ентомолошких обољења извршиће се на укупној површини 2,70 ha. Од штетних инсеката могу се појавити губар, храстов савијач, велики и мали марзовац и др. Код састојина тврдих лишћара треба стално пратити развој популације губара. Уколико се појаве у већем броју обавезно вршити скидање легала и спречити развој каламитета.

Заштита од дивљачи је планирана на површини од 2,70 ha. Код младих култура тврдих лишћара за заштиту од дивљачи користити репеленте.

У младим подигнутим културама неопходно је забранити пашарење, док културе не достигну старост од пет година.

4.2.1.4. ПЛАН ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА ШУМСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА

У самој газдинској јединици „Јадар“ нема шумских саобраћајница. Имајући у виду чињеницу да се до сваког одсека може прићи локалним сеоским путевима, као и да се углавном ради о равном терену и терену са благим нагибом, нема ни потребе за изградњом шумских путева на подручју саме газдинске јединице.

4.2.1.5. ПЛАН УРЕЂИВАЊА ШУМА

Табела бр. 48 План уређивања шума - просечно годишње

Порекло састојина	Површина радна ha	Годишње ha
Високе састојине	2,97	0,30
Изданачке састојине	23,74	2,37
Вештачки подигнуте састојине	0,28	0,03
Необрасле површине	6,43	0,64
Укупно ГЈ	33,42	3,34

Укупан план уређивања шума у газдинској јединици „Јадар“ просечно годишње износи 3,34 хектара (табела број 48).

4.2.2. УТВРЂИВАЊЕ ТРОШКОВА ПРОИЗВОДЊЕ

4.2.2.1. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА

Цене трошкова производње дрвних сортимената преузете су из годишњег плана ШГ „Београд“ за 2025. годину имајући у виду чињеницу да RIO SAVA EXPLOATION доо тренутно нема своје планске цене.

Табела бр. 49 Трошкови производње- **просечно годишње**

Врста дрвећа / сортимент	колич. m³	директни трошкови		Тро.пог.реж		Тро. опш.реж.		Укупно	
		јед.цена дин/m³	укупно дин	јед.цена дин/m³	укупно дин	јед.цена дин/m³	укупно дин	јед.цена дин/m³	укупно дин
Лужњак / огрев I кл.	0,6	2.500	1.500	625	375	625	375	3.750	2.250,0
Лужњак / трупци II кл.	0,4	2.500	1.000	625	250	625	250	3.750	1.500,0
Граб / огрев I класе	4,2	2.500	10.500	625	2.625	625	2.625	3.750	15.750,0
Багрем / огрев I класе	0,8	2.500	2.000	625	500	625	500	3.750	3.000,0
Свега тврди лишћари	4,7	2.500	15.000	625	3.750	625	3.750	3.750	22.500,0
Сит.липа / огрев I кл.	2,2	2.500	5.500	625	1.375	625	1.375	3.750	8.250,0
Свега меки лишћари	2,2	2.500	5.500	625	1.375	625	1.375	3.750	8.250,0
Свега	6,9	2.971	20.500	743	5.125	743	5.125	4.457	30.750,0

Директни трошкови производње представљају трошкове сече и трошкове извлачења дрвних сортимената (табела број 49).

Трошкови опште режије представљају трошкове амортизације, одржавања, осигурања, исхране, зараде и др, док трошкови погонске режије обухватају трошкове организовања производње.

Просечни годишњи трошкови производње у газдинској јединици „Јадар“ износе **30.750 динара**.

4.2.2.2. ТРОШКОВИ РАДОВА НА ГАЈЕЊУ - просечно годишње

Табела бр. 50 Трошкови радова на гајењу- **просечно годишње**

Врста радова	Површина радна ha	Годишње ha	Јединична цена дин/ha	Свега дин
Комплетна припрема терена за пошумљавање -127	2,70	0,27	94.500	25.515,0
Размеравање и обележавање -214	2,70	0,27	5.100	1.377,0
Бушење рупа машински (плитка садња) -218	2,70	0,27	65.500	17.685,0
Пошумљавање садњом садница -317	2,70	0,27	15.110	4.079,7
Попуњавање подигнутих култура садњом -415	2,70	0,27	3.100	837,0
Уклањање корова машински -516	8,10	0,81	35.550	28.795,5
Окопавање и прашење у културама -518	8,10	0,81	6.100	4.941,0
Мере неге чишћења у младим састојинама -526	9,06	0,91	53.300	48.289,8
Прореде у изданацким шумама -533	1,73	0,17	5.314	919,3
Прореде у високим шумама -534	2,97	0,30	5.314	1.578,3
Свега нега шума	43,46	4,35	30.837	134.017,6

Цене трошкова радова на гајењу преузете су из годишњег плана ШГ „Београд“ за 2025. годину имајући у виду чињеницу да RIO SAVA EXPLOATION доо тренутно нема своје планске цене.

Просечни годишњи трошкови радова на гајењу у газдинској јединици „Јадар“ износе **134.017,6 динара** (табела број 50).

4.2.2.3. ТРОШКОВИ ЗАШТИТЕ ШУМА - просечно годишње

Табела бр. 51 Трошкови радова на заштити- просечно годишње

Врста радова	Површина радна	Годишње	Јединична цена	Свега
	ha	ha	дин\ha	дин
Заштита од биљних болести -611	2,70	0,27	10.724	2.895,5
Заштита од ентомолошких обољења -612	2,70	0,27	9.994	2.698,4
Заштита од дивљачи -614	2,70	0,27	10.500	2.835,0
Мониторинг здравственог стања	26,99	2,70	1.400	3.778,6
Свега заштита шума	35,09	3,51	3.479	12.207,5

Цене трошкова на заштити шума преузете су из годишњег плана ШГ „Београд“ за 2025. годину имајући у виду чињеницу да RIO SAVA EXPLOATION доо тренутно нема своје планске цене.

Трошкови заштите шума обухватају трошкове мониторинга здравственог стања, трошкове заштите од фитопатолошких обољења, ентомолошких оштећења, дивљачи и других штеточина.

Просечни годишњи трошкови радова на заштити у газдинској јединици „Јадар“ износе **12.207,5 динара** (табела број 51).

4.2.2.4. ТРОШКОВИ ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА ПУТЕВА- просечно годишње

У самој газдинској јединици „Јадар“ нема шумских саобраћајница. Имајући у виду чињеницу да се до сваког одсека може прићи локалним сеоским путевима, као и да се углавном ради о терену са благим нагибом, нема ни потребе за изградњом шумских путева на подручју саме газдинске јединице.

4.2.2.5. СРЕДСТВА ЗА РЕПРОДУКЦИЈУ ШУМА - просечно годишње

Основицу за обрачун средстава за репродукцију шума чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече (табела број 52).

Тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече по 1 m³ дрвне запремине добија се умањењем цене дрвних сортимената за трошкове њиховог извлачења.

Табела бр. 52 Основица за обрачун средстава за репродукцију шума

Врста дрвећа	Сортимент	Количина	Цена	Свега
		m ³	дин/m ³	дин
Лужњак	огревно I клаца тврди лиш.	0,6	3.590,0	2.154,0
Лужњак	трупци II класа	0,4	14.440,0	5.776,0
Граб	огревно I клаца тврди лиш.	4,2	3.590,0	15.078,0
Багрем	огревно I клаца тврди лиш.	0,8	3.590,0	2.872,0
Свега тврди лишћ.		6,0	4.313,3	25.880,0
Ситнолисна липа	огревно I класа меки лиш.	2,2	2.706,0	5.953,2
Свега меки лишћ.		2,2	2.706,0	5.953,2
Укупно ГЈ		8,2	3.882,1	31.833,2

Средства за репродукцију шума износе 15% од укупног прихода од тржишне вредности израђених дрвних сортимената на месту сече.

$$31.833,2 \text{ дин.} \times 15\% = 4.775 \text{ динара.}$$

4.2.2.6. НАКНАДА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА -просечно годишње

Накнада за коришћење шума и шумског земљишта износи 3% од укупног прихода од продаје дрвета.

$$40.253,2 \text{ дин.} \times 3\% = 1.107,6 \text{ динара.}$$

4.2.2.7. ТРОШКОВИ УРЕЂИВАЊА ШУМА - просечно годишње

$$\text{Израда основе } 33,42 \text{ ha} \times 1.800 \text{ дин /ha} = 60.156 \text{ динара.}$$

4.2.2.8. УКУПНИ ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ

Табела бр. 53 Укупни трошкови производње – просечно годишње

Вид рада	динара
Трошкови производње дрвета	30.750,0
Трошкови на гајењу и нези шума	134.017,6
Трошкови заштите шума	12.207,5
Трошкови изградње, реконструкције и одржавања путева	
Средства за репродукцију шума	4.775,0
Накнада за коришћење шума и шумског земљишта	1.107,6
Трошкови уређивања шума	60.156,0
Укупни трошкови ГЈ	243.013,7

Укупни трошкови производње просечно годишње у газдинској јединици „Јадар“ износе 243.013,7 динара (табела број 53).

4.2.3. ФОРМИРАЊЕ УКУПНОГ ПРИХОДА – просечно годишње

4.2.3.1. ПРИХОД ОД ПРОДАЈЕ ДРВЕТА

Приход који ће се остварити просечно годишње од продаје дрвних сортимената приказан је у табели број 54.

Цене дрвних сортимената узете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 133/2022-3 од 10.08.2022. године (цене на шумско-камионском путу) имајући у виду чињеницу да RIO SAVA EXPLOATION доо тренутно нема свој ценовник дрвних сортимената.

Табела бр. 54 Приход од продаје дрвета - **просечно годишње**

Врста дрвећа	Сортимент	Количина m³	Цена дин/m³	Свега дин
Лужњак	огревно I класа тврди лиш.	0,6	4.790,0	2.874,0
Лужњак	трупци II класа	0,4	15.940,0	6.376,0
Граб	огревно I класа тврди лиш.	4,2	4.790,0	20.118,0
Багрем	огревно I класа тврди лиш.	0,8	4.790,0	3.832,0
Свега тврди лишћ.		6,0	5.533,3	33.200,0
Ситнолисна липа	огревно I клас меки лиш.	2,2	3.206,0	7.053,2
Свега меки лишћ.		2,2	3.206,0	7.053,2
Укупно ГЈ		8,2	4.908,9	40.253,2

Приход који ће се остварити просечно годишње од продаје дрвних сортимената приказан је у табели број 54.

Цене дрвних сортимената узете су из ценовника ЈП „Србијашуме“ број 133/2022-3 од 10.08.2022. године (цене на шумско-камионском путу) имајући у виду чињеницу да RIO SAVA EXPLOATION доо тренутно нема свој ценовник дрвних сортимената.

Просечан планиран годишњи приход који ће се остварити продајом дрвних сортимената у газдинској јединици „Јадар“ износи **40.253,2 динара**.

4.2.4. РАСПОДЕЛА УКУПНОГ ПРИХОДА

Табела бр.55 Биланс

Вид рада	динара	Билансирање
Трошкови производње дрвета	30.750,0	
Трошкови на гајењу и нези шума	134.017,6	
Трошкови заштите шума	12.207,5	
Трошкови изградње и одржавања путева		
Средства за репродукцију шума	4.775,0	4.775,0
Накнада за коришћење шума и шумског земљишта	1.107,6	
Трошкови уређивања шума	60.156,0	
Укупни трошкови	243.013,7	
Остварен приход од продаје дрвета	40.253,2	
Укупно Г.Ј.	-202.760,5	-197.985,5

Укупни трошкови и остварен приход од продаје дрвних сортимената приказани су у табели број 55.

Укупно остварен приход	40.253,2 дин
Укупан расход	243.013,7 дин
Укупан доходак	-202.760,5 дин

Обим радова на пошумљавању захтева велики обим послова на гајењу и нези шума, заштити шума, самим тим и велике финансијске торшкове који вишеструко прелазе приходе остварене од продаје дрвних сортимената.

Реализација планираних циљева и обезбеђивање потребних средстава зависи првенствено од остварења коришћења шума. Евентуална измена неког од датих елемената у калкулацији прихода и расхода, као и других елемената постављених овом Основом, повлаче измену целе концепције финансирања планираних радова.

5.0. ДРУГИ ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ

5.1. ПРИКУПЉАЊЕ ТЕРЕНСКИХ ПОДАТАКА

Теренски подаци за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар“ прикупљени су у току вегетационог периода 2025. године.

Издавање и опис састојина:

1. Бранко Суботић дипл.инж.шумарства;
2. Немања Алексић дипл.инж.шумарства;

Таксациони премер:

1. Бранко Суботић дипл.инж.шумарства;
2. Немања Алексић дипл.инж.шумарства;

5.2. ОБРАДА ПОДАТАКА

Обрада података је извршена по јединственом правилнику за државне шуме.

1. Бранко Суботић дипл.инж.шумарства;

5.3. ИЗРАДА КАРАТА

На основу стања поседовних листова и утврђеног стања шума формиране су:

- Прегледна карта R = 1 : 25 000;
- Основна карта R = 1 : 10 000;
- Карта намена R = 1 : 10 000;
- Карта таксације R = 1 : 10 000;
- Карта путева R = 1 : 10 000;

Израда карата:

1. Милош Михаиловић струковни инж.геодезије;

5.4. ИЗРАДА ПЛАНОВА И ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА ОСНОВЕ

1. Бранко Суботић дипл.инж.шумарства;

Пројектант:

Бранко Суботић дипл.инж.шумарства;

Законски заступник:
Chad Blewitt

ПРИЛОЗИ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска број 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803

На основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 - аутентично тумачење, 2/23 - УС), решавајући по захтеву број 789 од 25.11.2025. године, као и допунама захтева од 28.11.2025. и од 9.12.2025. године, Rio Sava Exploration d.o.o. – Београд, за издавање услова заштите природе за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар” за период 2026-2035. године, Завод за заштиту природе Србије, Руководилац Канцеларије мр Данко Јовић по Одлуци 02 Бр. 012-1189/1 од 1.4.2025, дана 13.1.2026. године под 03 Бр. 023-4542/4, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

1. Предметно подручје газдинске јединице „Јадар” се не налази у оквиру заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите према Закону о заштити природе.
2. Простор наведене газдинске јединице се не налази у просторном обухвату еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије према Прилозима 1. и 2. Уредбе о еколошкој мрежи. Предметни простор је делимично у оквиру потенцијалног Натура 2000 подручја европске еколошке мреже под називом „Коренита”.
3. У непосредној близини газдинске јединице „Јадар” пролази река Коренита која је станиште следећих национално и међународно строго заштићених врста: вијуница (*Cobitis elongata*), вијун (*Cobitis elongatoides*), у правилнику наведена као *Cobitis taenia*, балкански вијун (*Sabanejewia balcanica*), танкорепа кркуша (*Romanogobio uranoscopus*) и кеслерова кркуша (*Romanogobio kessleri*), речни рак (*Astacus astacus*) и речна шкољка (*Unio Crassus*) према Прилогу 1. Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16) и Закону о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 11/01).

Сходно тач. 1, 2. и 3. овог решења издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар” обављати у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон) и осталим важећим законским актима;
- 2) У односу на Правилник о основи газдовања шумама, извођачком пројекту газдовања шумама, евидентирању извршених радова и шумској хроници („Службени гласник РС”, број 18/24) потребно је додатно, у општем делу основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, урадити:
 - Детаљни текстуални приказ станишта и састојина;
 - Приказ здравственог стања;
 - Стање заштићених природних добара;

- План унапређења стања посебних природних вредности и реткости;
 - План санације оштећеног земљишта, шумских путева и стаза;
- 3) Неопходно је извршити картирање типова станишта према одредбама Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, број 35/10) за делове одељења (одсеци 1/3 и 1/g), газдинске јединице „Јадар” која се преклапају се потенцијалним Натура 2000 подручјем рSCI „Коренита”. Мере које треба предузети за очување приоритетних шумских станишта:
- очувати врсте значајне за тип станишта;
 - забрањено уношење стране (алохтоне) врсте и генетски модификоване организме;
 - осигурати адекватне мере за очување угрожених и ретких дивљих врста као и редовно праћење њихова стања (мониторинг);
 - приликом завршног сека већих шумских површина, где год је то могуће и прикладно, остављати мање непосечене површине;
 - очувати у највећој мери рубове шума;
 - осигурати продужење сечиве зрелости домаћих врста дрвећа с обзиром на физиолошки век поједине врсте и здравствено стање шумске заједнице;
 - за заштиту биља примењивати употребу сертифицираних биолошких средстава;
 - пошумљавање, где то допуштају услови станишта, обављати аутохтоним врстама дрвећа у односу који одражава природни састав, користећи природи блиске методе;
- 4) Неопходно је евидентирати и приказати строго заштићене и заштићене врсте биљака, животиња и гљива према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, као и врсте дрвећа које спадају у категорију ретких, реликтних, ендемичних и угрожених врста;
- 5) Основом газдовања предвидети да је забрањено извођење свих радова који могу изазвати замућење воде дуже од 3 дана и/или чији интензитет може штетно утицати на акватичне организме;
- 6) Забрањени су радови и активности који могу да угрозе живи свет реке Корените, уништавање и узнемиравање дивљих врста и да прозрокују уништавање и нарушавање њихових станишта;
- 7) Основа газдовања шумама мора бити интегралног карактера полазећи од опредељења усмереног на обезбеђење одрживог развоја-принципа трајности у газдовању укупним потенцијалима шума у овој газдинској јединици;
- 8) У основи се мора постићи виши ниво планирања који проистиче из усвојеног европског критеријума и одредница за одрживо управљање шумама, неопходних за одржавање, очување и повећање биодиверзитета у шумским екосистемима;
- 9) Дефинисати и издвојити површине које су гео и биодиверзитетски вредне и ретке, а које би биле драгоцене за праћење вегетацијских сукцесија, унутар којих се налазе махом шумске заједнице са ретким и законом заштићеним врстама;
- 10) Приликом инвентуре шума користити прописан метод премера. У циљу добијања неопходне тачности, а све у зависности од степена хомогености састојина, где год је то неопходно потребно је постављати додатне „обичне примерне површине” на којима ће се вршити премер;
- 11) Потребно је издвојити и означити највредније састојине у којима вредности таксационих елемената указују на очуваност, квалитет и производне могућности станишта уз образложење њихове темељне вредности;

- 12) Приликом планирања површина, мерама заштите предвидети очување и унапређење природних и полуприродних елемената у складу са предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја;
- 13) Природно обнављање треба да буде приоритет и потебно га је детаљно обрадити у текстуалном делу основе;
- 14) Приликом планирања пошумљавања или помагању природног обнављања, садницама или сетвом семена, тамо где је то прикладно, приоритет треба да имају домаће врсте локалне провенијенције добро прилагођене станишним условима;
- 15) Издвајати састојине на основу таксационих елемената, нарочито на основу степена очуваности, сушења, склопа и степена закоровљености;
- 16) Потребно је евидентирати све врсте дендрофлоре које представљају реликте и ендемите, описати њихове положаје и станишта и одредити адекватне мере газдовања;
- 17) Потребно је приказати у поглављу „Стање шума по врстама дрвећа” и присуство „примешаних” врста дрвећа и жбуња које се не налазе у табеларном делу. У текстуалном делу основе газдовања шумама све констатоване „примешане” врсте набројати са народним и латинским називом;
- 18) Циљеве газдовања усмерити ка унапређењу стања састојина, што подразумева побољшање стања шума редовним газдовањем - узгојним поступцима и мерама (регулisanje састава и смеше, ослобађање подмлатка и др.), поправку квалитета и здравственог стања, начин неге и узгојне приоритете, начин обнављања, посебне заштите ивице шуме и сл.;
- 19) Начин газдовања дефинисати и прилагодити према свим присутним газдинаским типовима шума, односно треба да буду такви да унапреде и очувају разноврсност хоризонталне и вертикалне структуре састојина;
- 20) Приликом премера идентификовати инвазивне дрвенасте врсте и кроз процес планирања газдовања омогућити њихово уклањање и/или контролу ширења на суседне површине;
- 21) Предвидети остављање и картирање стабала на којима су забележене природне дупље и шупљине које су значајне за гнезђење птица дупљашица (неке врсте из реда сова, детлића и певачица);
- 22) Евидентирати и картирати у бази података гнезда птица грабљивица пречника од 40 cm и више на стаблима. У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије и другим научним и стручним институцијама идентификовати врсте птица које се гнезде и по потреби спровести мере заштите и очувања стабала односно гнездилишта;
- 23) Планирати остављање матичних стабла (нарочито хабитатна стабла), да спонтано заврше животни циклус (одумрла стабла, шупља стабла и посебно ретке врсте дрвећа), у оној количини и просторном распореду колико је то неопходно (минимално 5 стабала/ha), да би се обезбедио биолошки диверзитет, узимајући у обзир потенцијалне последице на здравствено стање и стабилност шума и околних екосистема;
- 24) Планирати очување извора воде, корита потока и река са крајречном вегетацијом;
- 25) Издвојити евентуалне семенске објекте и предвидети адекватне узгојне мере.

4. Пре усвајања Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, потребно је од Завода за заштиту природе Србије прибавити мишљење о испуњености услова из овог решења.

5. Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
6. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске документације, потребно је поднети нови захтев.
7. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
8. Подносилац захтева је ослобођен плаћања Таксе за подношење захтева за издавање услова заштите природе и Таксе за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе на основу Закона о републичким административним таксама таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03, 61/05, 5/09, 54/09, 50/11, 93/12, 65/13-др. закон, 83/15, 112/15, 113/17, 3/18-исправка, 86/19, 90/19-исправка, 144/20, 138/22, 92/23, 94/24, 55/25 и Усклађеним динарским износима из Тарифе републичких административних такси 59/24, 63/24, 94/24 и 55/25) – Тарифни број 186а; Напомена - став 3. тачка 7).

Образложење

Предузеће Rio Sava Exploration d.o.o. – Београд, обратило се Заводу за заштиту природе Србије захтевом заведеним под 03 Бр. 023-4542/1 од 25.11.2025. године, као и допунама захтева заведеним под 03 Бр. 023-4542/2 од 28.11.2025. и 03 Бр. 023-4542/3 од 9.12.2025. године за издавање услова заштите природе за израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, за период 2026-2035. године.

На основу достављеног захтева, утврђено је да Rio Sava Exploration d.o.o. – Београд, планира израду Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар” (одељења 1 и 2), која се налазе у оквиру Подрињско - Колубарског шумског подручја. Корисник шума је Rio Sava Exploration d.o.o. – Београд. Уз захтев су достављени shr фајлови који приказују положај предметне газдинске јединице. Основа газдовања шумама представља оперативни плански документ за газдовање шумама ове газдинске јединице за период од 2026. до 2035. године.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да се предметна газдинска јединица не налази у обухвату заштићених природних добара, али се делом (одсеци 1/3 и 1/g) налази у оквиру потенцијалног Натура 2000 подручја европске еколошке мреже од значаја за очување природних заједница – pSCI „Коренита”, (<https://daphne.sk/Natura2000SerbiaSCI/pSCIsl.php>).

У обухвату газдинске јединице „Јадар” претежно је заступљена изданацка шума багрема (*Robinia pseudoacacia* L.), старости најчешће од 3 до 10 година. Од вреднијих шума заступљена је шума лужњака и граба (*Carpino-Quercetum roboris*) на семиглејним, смеђим алувијалним, гајњачама, лесивираним гајњачама и сличним земљиштима.

Од заштићених зељастих врста присутна је оштролисна кострика (*Ruscus aculeatus* L.) у одсеку 2/а и широколисна кострика (*Ruscus hypoglossum* L.), у одсеку 2/б газдинске јединице „Јадар”.

Река Коренита је станиште национално и међународно строго заштићених врста и то: вијуница (*Cobitis elongata*), вијун (*Cobitis elongatoides* - синоним *Cobitis taenia*), балкански вијун (*Sabanejewia balcanica*), танкорепа кркуша (*Romanogobio uranoscopus*) и кеслерова кркуша (*Romanogobio kessleri*), речни рак (*Astacus astacus*), речна шкољка

(*Unio crassus*) и европски дабар (*Castor fiber*), према Прилогу 1. Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива као и Закону о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта.

На основу утврђених природних карактеристика подручја и увида у достављену документацију, процењује се да израда Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар“ за период 2026-2035. године, може реализовати са становишта циљева заштите природе, донетих прописа и докумената.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати републичке административне таксе у износу 610,00 динара на текући рачун бр. 840-0000031395845-78, позив на број 7401379251 по моделу 97.

РУКОВОДИЛАЦ КАНЦЕЛАРИЈЕ

мр Данко Јовић

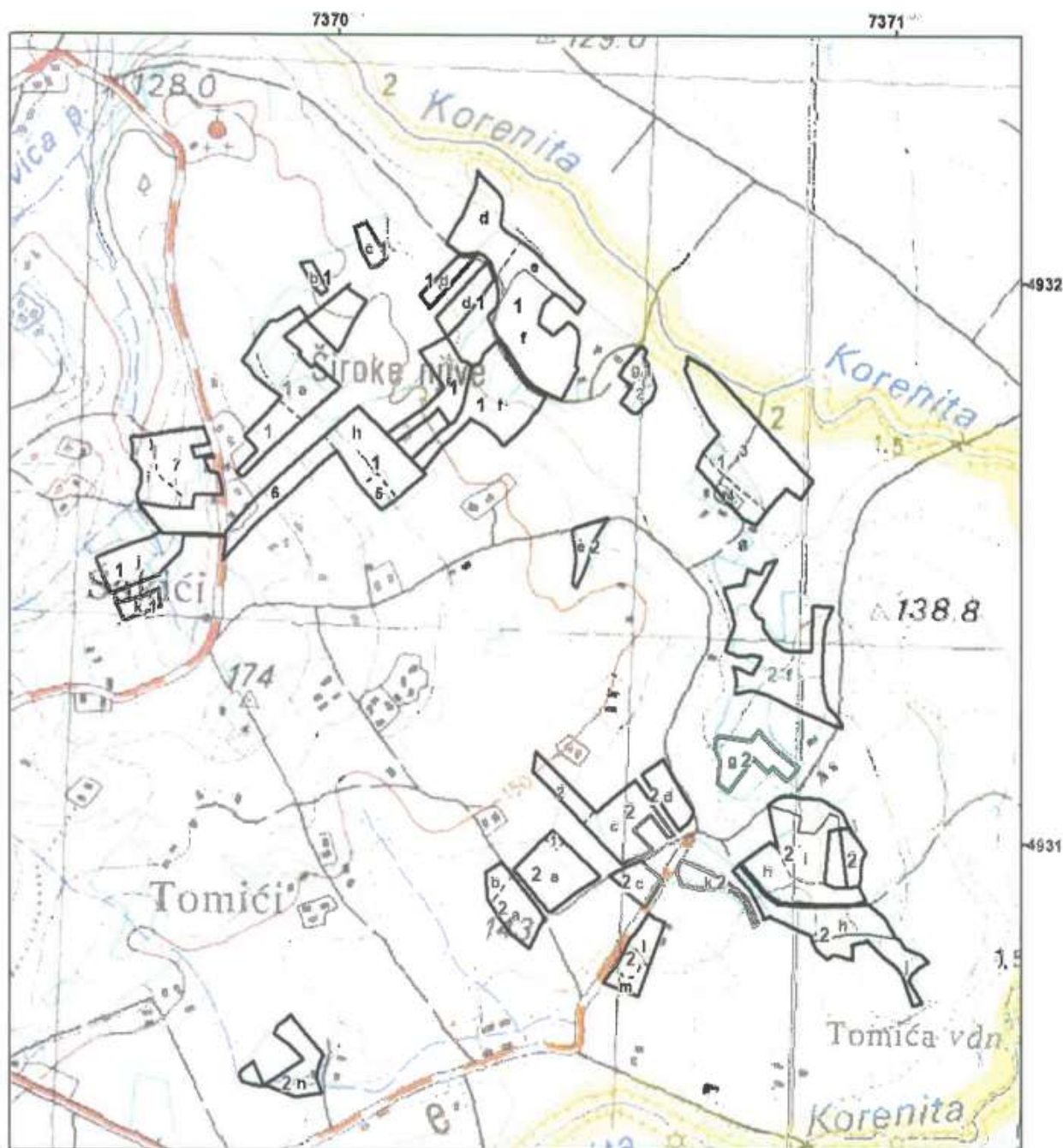
- Карта : Положај газдинске јединице „Јадар“ у односу на посебно значајне елементе природе

Достављено:

- Наслову
- Архиви x2

ПОЛОЖАЈ ОДЕЉЕЊА И ОДСЕКА У АТАРУ СЕЛА ГОРЊЕ НЕДЕЉИЦЕ И СЛАТИНА,
ОПШТИНА ЛОЗНИЦА

1 : 10 000

Легенда:

- Граница одељења
- Граница одсека
- Подручје Натура 2000 pSCI - Коренита

03 Бр. 023-4542/6
2.3.2026. године

RIO SAVA EXPLORATION D.O.O
ул. Булевар Милутина Миланковића 1и,
11060 БЕОГРАД
zivotna.sredina@riotinto.com

На основу члана 9. став 18. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 71/21), поступајући по захтеву 03 Бр. 023-4542/5 од 18.2.2026. године, Rio Sava Exploration d.o.o. - Београд, Завод за заштиту природе Србије даје,

МИШЉЕЊЕ

на Основу газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, за период 2026-2035. године, на подручју града Лозница

Заводу за заштиту природе Србије обратило се предузеће Rio Sava Exploration d.o.o. - Београд, захтевом број 80 од 18.2.2026. године, за мишљење о испуњености услова заштите природе издатих Решењем 03 Бр. 023-4542/4 од 13.1.2025. године, за потребе израде Основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, за период 2026-2035. године.

Уз захтев је достављена Основа газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, за период 2026-2035. године, број 80 од 18.2.2026. године, израђена од стране Rio Sava Exploration d.o.o. – Београд, пројектант Бранко Суботић, дипл. инж. шум.

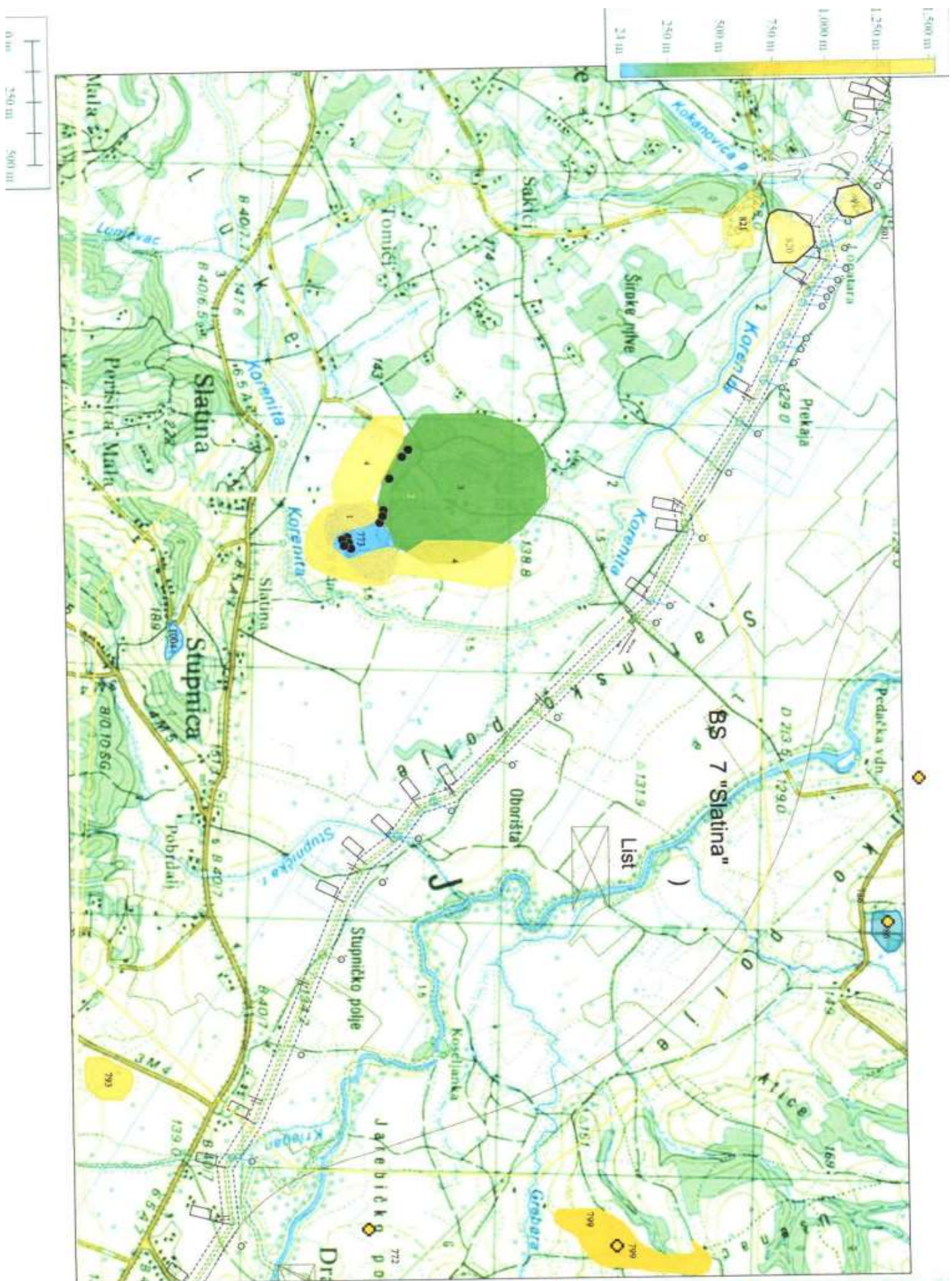
Увидом у Основу газдовања шумама за газдинску јединицу „Јадар”, за период 2026-2035. године, утврђено је да су издати услови заштите природе уважени и инкорпорирани у исту, те Завод за заштиту природе Србије, са аспекта заштите природе нема примедби и даје позитивно мишљење о испуњености услова заштите природе из Решења 03 Бр. 023-4542/4 од 13.1.2025. године.

РУКОВОДИЛАЦ КАНЦЕЛАРИЈЕ

мр Данило Јовић
По одлуци 02 бр. 012-1189/1
од 1.4.2025. године

Достављено:
- Наслову
- Архиви x2

ХРОНИКА